

รายงานผลการจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการ PDAS Model
เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
รายวิชาเพิ่มเติมการแปรรูปอาหาร
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

นางวารุณี สังขผล
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อเรื่อง	การจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติมการแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
ผู้รายงาน	นางวารุณี สังขผล
สถานศึกษา	โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง
สังกัด	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 1
ปีการศึกษา	2565

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อรายงานผลการจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติมการแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติมการแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลการประเมินด้านทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยกระบวนการ PDAS Model และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติมการแปรรูปอาหารชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 20 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) ซึ่งผู้รายงานเป็นครูผู้สอน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 3 ชนิด ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบประเมินทักษะชีวิต และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 12 ข้อ เป็นแบบสอบถามมาตราประมาณค่า (Rating scale) วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) หาค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ (E_1/E_2) และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติมการแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ 80.50 /88.50 สูงกว่าเกณฑ์ ที่ตั้งไว้ 80/80
2. ผลการประเมินทักษะชีวิตของนักเรียนหลังได้รับการจัดกิจกรรมด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) คิดเป็นร้อยละ 87.40

กิตติกรรมประกาศ

รายงานผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติมการแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี โดยได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ซึ่งประกอบด้วย ดร.เอนก สุดจันทน์ อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี นางจริยา ช้างสุนทร ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ นางปิยะนารถ เกตุแก้ว ครูชำนาญการพิเศษ ที่คอยให้คำปรึกษา ตรวจสอบพิจารณาการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ให้เป็นไปตามขั้นตอนของรูปแบบที่ถูกต้อง มีความเหมาะสมของเนื้อหา ความสอดคล้องของเนื้อหากับจุดประสงค์การเรียนรู้ ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แนะนำแก้ไขข้อบกพร่องทุกขั้นตอนเป็นอย่างดี ผู้รายงานขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ นายจันทน์ นวลขาว ผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมสร้างตนเอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ซึ่งให้คำปรึกษา ให้กำลังใจ คำแนะนำ และดูแลช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา รวมทั้ง คณะครู นักเรียน โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง ที่อนุเคราะห์อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือในการทดลองใช้ และเก็บรวบรวมข้อมูล จนทำให้การวิจัยครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์

ขอขอบคุณผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ที่อนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ และจัดทำวิจัย ฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

สุดท้ายขอขอบคุณ บุคคลในครอบครัว ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่คอยส่งเสริม สนับสนุนให้กำลังใจ จนทำให้รายงานผลการจัดการเรียนรู้โดยเน้นกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติมการแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี

นางวารุณี สังข์ผล

โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญ.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมติฐานการศึกษา.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ.....	10
แผนการจัดการเรียนรู้.....	21
ทักษะกระบวนการทำงาน.....	24
หลักการพัฒนาทักษะชีวิต.....	28
ความพึงพอใจ.....	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	36

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	39
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	39
แบบแผนการวิจัย.....	39
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	40
วิธีการการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	44
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	52
สรุปผลการวิจัย.....	52
อภิปรายผล.....	53
ข้อเสนอแนะ.....	55
บรรณานุกรม	57
ภาคผนวก	61
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ.....	62
ภาคผนวก ข แผนการจัดการเรียนรู้.....	70
ภาคผนวก ค แบบบันทึกพฤติกรรมทักษะชีวิตก่อนเรียน หลังเรียน	83
ภาคผนวก ง แบบประเมินความพึงพอใจ	95

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญ

ศตวรรษที่ 21 เป็นยุคของโลกดิจิทัล ทุกอย่างเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา เป็นยุคที่โลกต้องการผู้ที่สามารถปรับตัวและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างสร้างสรรค์ ความหลากหลายทางเชื้อชาติวัฒนธรรม การหล่อหลอมรวมความคิดและความเชื่อของกลุ่มคนที่บุคคลในสังคม จะต้องตั้งรับ การมีวิถีชีวิตยุคใหม่อย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งนอกจากทักษะทางด้านนวัตกรรม ทักษะทางด้านอาชีพ และทักษะทางด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารแล้ว “ทักษะชีวิต” เป็นอีกหนึ่งทักษะที่มีความจำเป็นกับเยาวชนในศตวรรษที่ 21 เพราะนอกจากเยาวชนวัยเรียนจะต้องเป็นผู้มีความรู้แล้ว ยังต้องเป็นผู้มีทัศนคติและจิตใจที่มั่นคง เพื่อพร้อมที่จะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลง (วัยรุ่นกับทักษะชีวิต)

<https://www.whiteswanfoundation.org/>

ซึ่งจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างมากระยะนี้เอง ส่งผลกระทบต่อเด็กวัยเรียน ทั้งการดำเนินชีวิตท่ามกลางกระแสเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง และความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการศึกษาต่อของบุตรหลาน ตลอดจนการเผชิญสิ่งยั่วยุหรือตัวแบบที่ไม่เหมาะสมต่าง ๆ รอบตัว ก่อให้เกิดปัญหาเด็กและเยาวชนอย่างมาก ทั้งปัญหาด้านการปรับตัว ปัญหาด้านอารมณ์และจิตใจ ปัญหาสุขภาพ ปัญหาความรุนแรง ปัญหาเด็กติดเกม ปัญหายาเสพติด ปัญหาทางเพศ ฯลฯ โดยเฉพาะในเด็กและเยาวชนที่มีทักษะชีวิตต่ำ ขาดภูมิคุ้มกันทางสังคมที่ดี เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานไปแล้ว อาจเป็นคนที่ไม่ประสบความสำเร็จ ในชีวิต มีปัญหาทางอารมณ์จิตใจ และมีความขัดแย้งในชีวิตได้ง่าย ครุจึงต้องจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่มีประสิทธิภาพให้ผู้เรียน มีทักษะชีวิตเป็นภูมิคุ้มกัน ให้รอดพ้นจากการครอบงำความคิดของสื่อเทคโนโลยีและตั้งรับต่อการก้าวรุกทางสังคมอย่างรู้เท่าทัน

การพัฒนาและเสริมสร้างทักษะชีวิตเป็นภูมิคุ้มกันชีวิตให้แก่เด็กและเยาวชนในสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงและเตรียมพร้อมสำหรับการดำเนินชีวิตในอนาคต ดังนั้นจึงเป็นภารกิจสำคัญ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จะต้องจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยเสริมสร้างทักษะชีวิตให้มากที่สุด ทั้งใน 8 สาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมนักเรียน (กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ยุวกาชาด

ผู้บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมชมรม/ชุมนุม) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ และกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณลักษณะตามนโยบายของสถานศึกษา ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สามารถพัฒนา และเสริมสร้างทักษะชีวิตได้ทุกองค์ประกอบของทักษะชีวิต

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 โดยด้านการจัดศึกษาเน้นสร้างเด็กไทย 4.0 เน้นการขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม การจัดการเรียนรู้แบบการเรียนรู้เชิงรุกบูรณาการอาเซียนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แนวการพัฒนาคนดังกล่าวมุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนให้ มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะ พร้อมทั้งมีสมรรถนะ ทักษะและความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน โดยแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบาย ของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งส่งเสริมผู้เรียน ให้มีคุณธรรม รักความเป็นไทย มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถ ทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561)

ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 (มาตราที่ 6) การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการพัฒนาบุคคล ให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ มีทักษะการเรียนรู้ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิตที่สอดคล้องและเท่าทันพัฒนาการของโลก มีโอกาส พัฒนาความถนัดของตนให้เกิดความเชี่ยวชาญได้ มีสำนึกในความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างผาสุก (มาตรา 7) การดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา 6 ต้องพัฒนา ฝึกฝน และบ่มเพาะให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะที่ดี ก่อเกิดเป็นสมรรถนะที่นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตและการทำงานได้อย่างบูรณาการกัน (มาตรา 8) ในการพัฒนา ฝึกฝน บ่มเพาะให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตาม มาตรา 7 ต้องดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามระดับช่วงวัย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีนโยบายและเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนในด้านความสามารถและทักษะตลอดจนคุณลักษณะที่จะช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณภาพ ตามเป้าหมายของหลักสูตร และมีภูมิคุ้มกันการดำเนินชีวิต ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถในการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงและท้าทาย ซึ่งต้องใช้กระบวนการคิดและการตัดสินใจที่เหมาะสม จึงจะสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างปลอดภัยและมีความสุข

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพจึงได้กำหนดการเรียนรู้ที่ยึดกระบวนการจัดการและการแก้ปัญหาเป็นสำคัญ โดยงานที่นำมาฝึกฝนเป็นงานเพื่อการดำรงชีวิตในครอบครัวและสังคม และงานเพื่อการประกอบอาชีพ ซึ่งงานทั้งสองประเภทนี้ เมื่อผู้เรียนได้รับการฝึกฝนและปฏิบัติตามกระบวนการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพแล้ว ผู้เรียนจะได้รับการปลูกฝัง และพัฒนาให้มีคุณภาพและ

คุณธรรม ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะทั้ง 5 ด้านของผู้เรียน และในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพนั้น สมรรถนะที่ผู้เรียนจะได้รับคือสมรรถนะในการใช้ทักษะชีวิต และสมรรถนะในการใช้เทคโนโลยี ทั้งนี้สิ่งที่จะนำพาผู้เรียนไปสู่เป้าหมายนี้ได้ นั่นที่สำคัญที่สุดคือ การมีทักษะ กระบวนการทำงานที่ดี โดยผู้ศึกษาเล็งเห็นว่า การนำทักษะกระบวนการทำงานไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการงานอาชีพ สามารถเป็นพื้นฐานในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนได้ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิต การอาชีพ และเทคโนโลยี มาใช้ประโยชน์ในการทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ แข่งขันในสังคมไทยและสากล เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างพอเพียง มีความสุข และเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีความหมายแก่ผู้เรียน ครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ เทียบเท่ากับกลุ่มสาระอื่นๆ การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการเรียนรู้ในแต่ละระดับชั้น ต้องมีความเหมาะสมกับขีดความสามารถ ความพร้อมและความสนใจของผู้เรียน ในแผนการจัดการเรียนรู้ควรเป็นกิจกรรมที่มีลักษณะส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สาระการเรียนรู้ต้องสอดคล้องกับความสนใจความต้องการของผู้เรียน เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการบูรณาการระหว่างความรู้ ทักษะ และคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่หลอมรวมกัน จนก่อเกิดเป็นคุณภาพของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด

นักการศึกษา (เกริก ท่วมกลาง, 2558 หน้า 67) กล่าวถึงสภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ไว้ที่น่าสนใจ กล่าวคือ ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามคู่มือครูหรือตามเอกสารตำราที่มีขายตามท้องตลาด ไม่ได้ศึกษาหลักสูตรครูสอนให้นักเรียนปฏิบัติงานตามใบงานหรือจากการสาธิตของครู และประเมินจากผลสำเร็จของงาน ทำให้นักเรียนไม่มีกระบวนการทำงาน สรุปองค์ความรู้ไม่ได้ ครูส่วนใหญ่จะเตรียมการสอนเป็นบางครั้ง เนื่องจากไม่มีเวลาเพียงพอในการเตรียมการสอน ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการเรียนรู้ไม่สามารถจัดทำได้ถูกต้อง ครูสอนโดยไม่ได้ทำการวิเคราะห์หลักสูตร ไม่จัดทำแผนการเรียนรู้ ไม่ได้นำวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้หลากหลาย ครูไม่มีความชำนาญพอที่จะสาธิตให้กับนักเรียนได้โดยตรง ครูจึงสอนแบบอธิบายให้จบเรื่อง และครูไม่มีสื่อการสอนที่เหมาะสม การวัดผลและประเมินผลไม่ครอบคลุมลักษณะที่ต้องการวัดและไม่ได้ใช้เครื่องมือวัดผลที่หลากหลาย ไม่ได้เน้นการประเมินกระบวนการทำงาน นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้เตรียมวัสดุอุปกรณ์ ทำให้มีปัญหาในการเรียนทักษะการปฏิบัติ นักเรียนส่วนใหญ่คิดว่าวิชาการงานอาชีพ ไม่มีประโยชน์ เพราะไม่ได้สอบเข้าเรียนต่อชั้นมัธยม ทศนคติของผู้ปกครอง ไม่อยากให้บุตรหลานฝึกปฏิบัติงานในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ซึ่งเป็นงานที่ไม่มีประโยชน์ โดยคิดว่า

โรงเรียนเป็นสถานที่เรียนหนังสือ เพื่อให้บุตรหลานมีความรู้ ได้เรียนต่อสูงขึ้น มีงานทำดีกว่าอาชีพของผู้ปกครอง

จากสภาพปัญหาและเหตุผลข้างต้น จะเห็นได้ว่ามีปัจจัยหลายอย่างที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งมีผลให้นักเรียนมีทักษะชีวิต และการทำงานเพื่อช่วยเหลือตนเองได้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูจึงเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ทิศนา แหมมณี (2550 หน้า 45) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นด้วย ซึ่งมีวิธีการเรียนการสอนหลายวิธีที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ดี เช่น การเรียนรู้แบบร่วมมือ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การทำกิจกรรมกลุ่ม การสืบเสาะหาความรู้ ตลอดจนการสร้างสรรค์ชิ้นงานตามความสนใจ เป็นต้น

จากความเป็นมาและความสำคัญข้างต้น ผู้รายงานซึ่งรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติมการแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ตระหนักถึงปัญหาและศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อส่งเสริมผู้เรียนให้มีทักษะ มีกระบวนการทำงานที่ดี ทำงานอย่างเป็นขั้นตอน มีทักษะในการวางแผนการทำงาน ซึ่งส่งผลให้ปฏิบัติงานได้สำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ และเป็นไปตามลำดับขั้นตอนของการทำงาน เกิดความภาคภูมิใจในผลงาน การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นทักษะกระบวนการ จึงเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ จึงได้จัดทำและพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติมการแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต จัดการเรียนรู้ในรายวิชาเพิ่มเติม การแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 นางฟ้าจำลอง โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อมุ่งเน้นประสบการณ์ตรงให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์องค์ความรู้ และสามารถนำความรู้มาถ่ายทอด ต่อยอดประสบการณ์ให้กับตนเองและคนรอบข้าง นักเรียนค้นพบความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตนเอง ได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการที่ต้องร่วมกันกำหนดเป้าหมาย ได้แก่ ร่วมวางแผน (Planing : P) ร่วมปฏิบัติงาน (Do : D) ร่วมประเมินพัฒนา (Assess : A) และร่วมสู่ความสำเร็จ (Success : S) เป็นกระบวนการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน ด้วยวิธีการและรูปแบบของครูผู้สอน โดยใช้สิ่งแวดล้อมรอบตัวเป็นแหล่งเรียนรู้ ทำให้นักเรียนได้เผชิญกับสภาพปัญหาจริงของชีวิตที่หลากหลายมิติ ได้สัมผัสกับสภาพแวดล้อมและได้รับประสบการณ์ตรง นักเรียนได้ฝึกทักษะความสามารถพื้นฐานต่าง ๆ เช่น การฟัง พูด อ่าน เขียน การวางแผน สังเกต สำรวจค้นคว้า ลงมือปฏิบัติรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ ประเมินผล แก้ปัญหา ปรับปรุงนำเสนอ แลกเปลี่ยน สรุปความรู้ เกิดทักษะทางสังคม การเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น มีทักษะในการดำรงชีวิตที่ดี

และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ที่เหมาะกับวัยของผู้เรียน สามารถประยุกต์ความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน ปรับตัวเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงในยุคการก้าวสู่สังคมใหม่ ในยุคศตวรรษที่ 21 อย่างมีประสิทธิภาพส่งผลให้มีความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รักความเป็นไทย มีคุณธรรม มีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี ทำงานร่วมกับผู้อื่น สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ ตามที่หลักสูตรกำหนด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติมการแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลการประเมินด้านทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยกระบวนการ PDAS Model
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติมการแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

สมมติฐานของวิจัย

ผลการประเมินทักษะชีวิตของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติมการแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้รายงานกำหนดขอบเขตของการศึกษาได้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 20 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) ซึ่งผู้รายงานเป็นครูผู้สอน

2. เนื้อหาที่ใช้ในวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเนื้อหาในหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนนิคมสร้างตนเอง พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2564 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 รายวิชาเพิ่มเติม การแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 นางฟ้าจำลอง

3. ระยะเวลาในการวิจัย

การทดลองครั้งนี้ดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โดยใช้เวลาในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้จากแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 6 แผน รวมเวลา 24 ชั่วโมง ในรายวิชาเพิ่มเติม การแปรรูปอาหาร ทั้งนี้รวมเวลาในการประเมินทักษะชีวิตก่อนเรียนและหลังเรียน

4. ตัวแปรที่ใช้ในการทดลอง

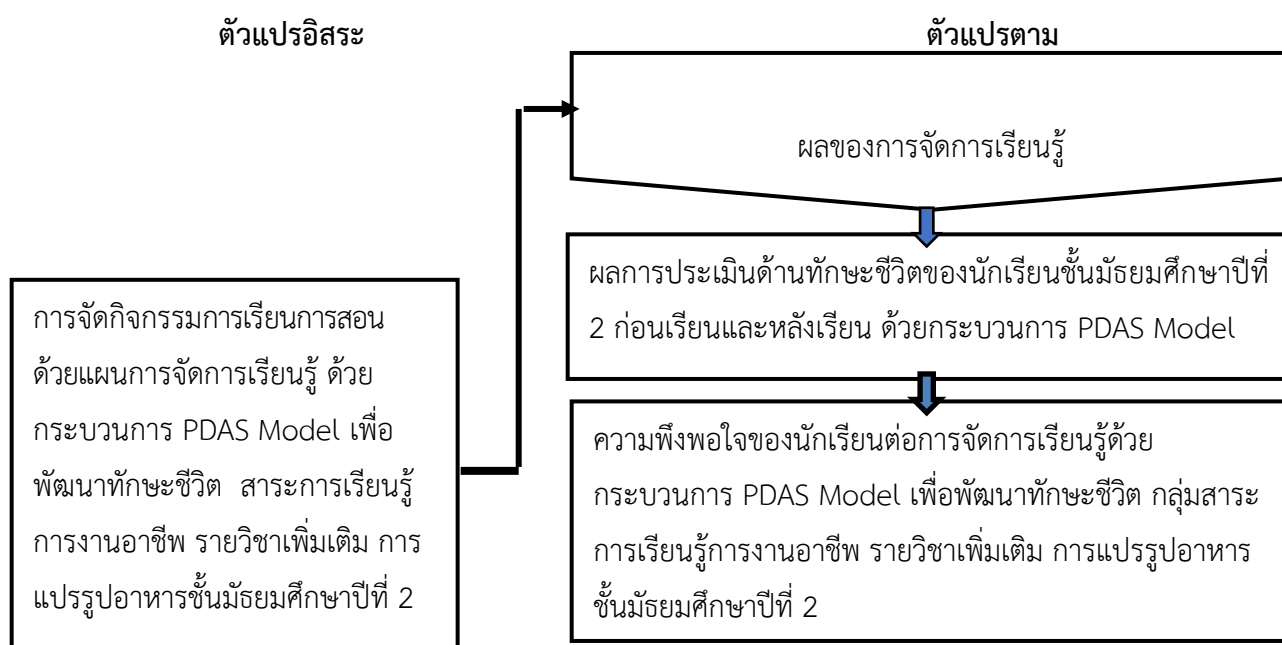
4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติม การแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

4.2 ตัวแปรตาม ผลของการจัดการเรียนรู้ ได้แก่

4.2.1 ผลการประเมินด้านทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียนและ หลังเรียน โดยเน้นกระบวนการ PDAS Model

4.2.2 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติม การแปรรูปอาหาร ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 : แผนภาพกรอบแนวคิดการวิจัย (conceptual framework)

นิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การออกแบบ กระบวนการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่คาดหวัง โดยนำเอาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้ วิธีสอน กิจกรรม เทคนิคการสอนและสื่อ ต่าง ๆ มาเป็นส่วนประกอบ เพื่อให้เกิดกระบวนการที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

กระบวนการ PDAS Model หมายถึง ขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือการทำงานตั้งแต่เริ่มต้นจนงานเสร็จตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดทักษะในการทำงาน มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ ๑ ร่วมกำหนดเป้าหมาย ร่วมวางแผน (Planing : P) เป็นขั้นการจัดการ การวางแผน การทำงานและทักษะแสวงหาความรู้ในการทำงาน โดยนักเรียนร่วมกันศึกษาทำความเข้าใจเนื้อหาบทเรียนร่วมกัน กำหนดเป้าหมายในการเรียน ในการแสวงหาข้อมูล แสวงหาวัตถุดิบ และทรัพยากรที่จะนำมาใช้ในการเรียน แสวงหาความรู้ในวิธีการทำงาน กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของนักเรียน โดยศึกษา จากเอกสาร Internet สอบถามผู้รู้ สัมภาษณ์ หรือสังเกต พร้อมทั้งร่วมกันสรุปอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อให้การเรียนการสอน บรรลุเป้าหมาย

ขั้นที่ ๒ ร่วมปฏิบัติงาน (Do : D) เป็นขั้นลงมือปฏิบัติงาน การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และทักษะการแก้ปัญหาการทำงานร่วมกัน การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยผ่านการลงมือปฏิบัติจริงในช่วงที่จัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานร่วมกัน นักเรียนได้เรียนรู้ควบคู่ไปกับการทำกิจกรรม ทำให้นักเรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ที่ยั่งยืนอย่างมีประสิทธิภาพเต็มตามศักยภาพเกิดประสิทธิผลส่งผลต่อการพัฒนาในทางดีขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นที่ ๓ ร่วมประเมินพัฒนา (Assess : A) เป็นขั้นประเมินผลและแก้ไขปรับปรุงผลการการทำงานให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น โดยร่วมกันประเมินผลการปฏิบัติงานเมื่อทำงานเสร็จตามกระบวนการ และร่วมวิพากษ์วิจารณ์ ตามกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ต่อยอดความรู้ มุ่งเน้นพัฒนางานให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น โดยร่วมกันสรุปผลการประเมิน วิธีการปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นเป็นขั้นตอนอย่าง ชัดเจนแล้วนำเสนอ แก้ปัญหาร่วมกันในภาพรวม ด้วยการอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ขั้นที่ ๔ ร่วมสู่ความสำเร็จ (Success : S) เป็นขั้นสรุปผลการการทำงาน การรายงานผลการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน โดยการร่วมนำเสนอเทคนิค วิธีการทำงานที่บรรลุผลสำเร็จร่วมกัน ร่วมเสนอแนะในการทำงานให้มีคุณภาพร่วมกัน สรุปและเขียนรายงานถ่ายทอดให้ ผู้อื่นรับทราบได้อย่างเข้าใจและผู้รับฟังสามารถนำไปต่อยอดองค์ความรู้ได้เองอย่างมีประสิทธิภาพ

ทักษะชีวิต หมายถึง ความสามารถอันประกอบด้วย ความรู้ เจตคติ (ทัศนคติ) และทักษะซึ่งสามารถจัดการกับปัญหารอบ ๆ ตัวให้บุคคลอยู่รอดในสภาพสังคมและวัฒนธรรมยุคปัจจุบันได้อย่างมี

ความสุขและเตรียมพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต ในการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการงานอาชีพ ให้นักเรียนมีศักยภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร คือมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิต การอาชีพ และเทคโนโลยี มาใช้ประโยชน์ในการทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ แข่งขันในสังคมไทยและสากล เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน ซึ่งวัดได้จากการทำแบบประเมินด้านทักษะชีวิต ที่ผู้รายงานสร้างขึ้น

แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การวางแผนโดยกำหนดในเอกสารที่จัดตามลำดับขั้นตอน ของกิจกรรมการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 รายวิชาเพิ่มเติม การแปรรูปตามหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนนิคมสร้างตนเอง พุทธศักราชการ 2551 ฉบับปรับปรุง พุทธศักราชการ 2564 ด้วยการทำงานที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติการทำงานตามลำดับขั้นตอนตามกระบวนการทำงาน PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือความคิดเห็นในเชิงบวกของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ที่มีต่อการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ในสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ซึ่งวัดโดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจ ที่ผู้รายงานสร้างขึ้น จำนวน 12 ข้อ

ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ผลของการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต สาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ตามเกณฑ์ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมด จากผลการประเมินด้านทักษะชีวิตของนักเรียนก่อนเรียน คะแนนเต็ม 100 คะแนน

80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมด จากผลการประเมินด้านทักษะชีวิตของนักเรียนหลังเรียน คะแนนเต็ม 100 คะแนน ได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต สาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพ
2. มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สำหรับจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาตามระเบียบวิธีวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งครูสามารถแก้ปัญหาการเรียนรู้ของนักเรียน ทำให้นักเรียน

มีผลการประเมินทักษะชีวิต สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80

3. นักเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้ ที่ฝึกทักษะการทำงานและสามารถนำทักษะกระบวนการไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน

4. เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหาร หรือผู้ที่เกี่ยวข้องใช้กำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติมการแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้รายงานได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยครั้งนี้ โดยนำเสนอเนื้อหาและสาระดังนี้

1. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
2. แผนการจัดการเรียนรู้
3. ทักษะกระบวนการทำงาน
4. หลักการพัฒนาทักษะชีวิต
5. ความพึงพอใจ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สพฐ. 1239/2560 ลงวันที่ 7 สิงหาคม 2560 และคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ 30/ 2561 ลงวันที่ 5 มกราคม 2561 ให้เปลี่ยนแปลงมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) โดยมีคำสั่งให้โรงเรียนดำเนินการใช้หลักสูตรในปีการศึกษา 2561 ให้ใช้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ให้ใช้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 5 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 2 และปีการศึกษา 2563 ให้ใช้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยกำหนดจุดหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้พัฒนาการเต็มตามศักยภาพ มีคุณภาพและมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง

สพ.สุราษฎร์ธานี เขต 1 จึงได้ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560) ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์และเป็นกรอบ ในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้มีกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ โดยมีการกำหนดคุณภาพผู้เรียน โครงสร้างเวลาเรียน สาระ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด แนวการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล สื่อ แหล่งเรียนรู้ ให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดชั้นปี เปิดโอกาสให้โรงเรียนสามารถกำหนดทิศทางในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละระดับตามความพร้อมและจุดเน้น โดยมีกรอบแกนกลางเป็นแนวทางที่ชัดเจนเพื่อตอบสนองนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ให้มีความพร้อมในการก้าวสู่สังคมคุณภาพ มีความรู้อย่างแท้จริง และมีทักษะในศตวรรษที่ 21

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ มุ่งพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม เพื่อให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการทำงาน เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. การดำรงชีวิตและครอบครัว เป็นสาระเกี่ยวกับการทำงานในชีวิตประจำวัน ช่วยเหลือตนเอง ครอบครัวยุ และสังคมได้ในสภาพเศรษฐกิจที่พอเพียง ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เน้นการปฏิบัติจริงจนเกิดความมั่นใจและภูมิใจในผลสำเร็จของงาน เพื่อให้ค้นพบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง
2. การอาชีพ เป็นสาระที่เกี่ยวข้องกับทักษะที่จำเป็นต่ออาชีพ เห็นความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ดีต่ออาชีพ ใช้เทคโนโลยีได้เหมาะสม เห็นคุณค่าของอาชีพสุจริต และเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม
2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิด อย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาและมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเป็นความสามารถในการเลือก และใช้ เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว

มาตรฐาน ง 1.1 เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงานทักษะ

การจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมเพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว

สาระที่ 2 การอาชีพ

มาตรฐาน ง 2.1 เข้าใจ มีทักษะที่จำเป็น มีประสบการณ์ เห็นแนวทางในงานอาชีพ ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาอาชีพ มีคุณธรรม และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ

คุณภาพผู้เรียน

เมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีดังนี้

1. เข้าใจกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ใช้กระบวนการกลุ่มในการทำงาน มีทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหาและทักษะการจัดการ มีลักษณะนิสัยการทำงานที่เสียสละ มีคุณธรรม ตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและถูกต้อง และมีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างประหยัดและคุ้มค่า

2. เข้าใจแนวทางการเลือกอาชีพ การมีเจตคติที่ดีต่อและเห็นความสำคัญของการประกอบอาชีพ วิธีการทำงานทำ คุณสมบัติที่จำเป็นสำหรับการมีงานทำ วิเคราะห์แนวทางเข้าสู่อาชีพ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพ และประสบการณ์ต่ออาชีพที่สนใจ และประเมินทางเลือกในการประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับความรู้ ความถนัด และความสนใจ

ผลการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้แกนกลาง

ชั้น	ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
ม. 1-3	1. บอกความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์ ของการแปรรูปอาหารได้ 2. เลือก เตรียม ใช้ บำรุงรักษา เครื่องมืออุปกรณ์เพื่อการแปรรูปอาหารได้อย่างเหมาะสมและถูกวิธี 3. ฝึกปฏิบัติการแปรรูปอาหารจากวัตถุดิบที่มีในท้องถิ่น เป็น อาหารคาว หวาน และเครื่องดื่มได้อย่างสร้างสรรค์	♦ความหมายของการแปรรูปอาหาร ♦ความสำคัญของการแปรรูปอาหาร ♦ประโยชน์ของการแปรรูปอาหาร ♦เลือก เตรียม ใช้ เครื่องมือเครื่องใช้ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการแปรรูปอาหาร	♦การแปรรูปอาหารจากวัตถุดิบในท้องถิ่น เห็นนางฟ้า ♦ประเภทอาหาร -น้ำพริกต่าง ๆ -แหนม ♦ประเภทขนม/อาหารว่าง/ของทานเล่น -กอละแม -คุกกี้

ผลการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้แกนกลาง (ต่อ)

ชั้น	ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
ม. 1-3	4. อธิบายเทคนิค วิธีการ ในการ สร้างสรรค์งานด้วยความรับผิดชอบ ขยัน ประหยัด อดออม และมุ่งมั่น อดทนในการทำงานใช้ทรัพยากร ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในการ ทำงานอย่างคุ้มค่า และถูกวิธี มีการ ประเมินผลการทำงาน และปรับปรุง งาน 5. ออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้สวยงาม และเหมาะสม 6. สร้างรายได้ระหว่างเรียน และ สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ 7. คิดต้นทุนกำไรจากการแปรรูป อาหารได้อย่างเหมาะสม 8. นำเทคโนโลยีมาใช้ ในการทำงาน และทำงานอย่างมีความสุข มี คุณธรรม มีเจตคติที่ดีในการทำงาน ผลงานมีคุณภาพ	◆ใช้และบำรุงรักษาเครื่องมือ เครื่องใช้ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ใน การแปรรูปอาหาร ◆วิเคราะห์ และวางแผน ออกแบบ ในการนำเทคนิค และแนวคิดใหม่ๆที่ใช้ในแปรรูปอาหาร ◆ฝึกปฏิบัติการแปรรูป อาหาร จากวัสดุในท้องถิ่นเช่น เห็ดนางฟ้า กลัวย่นน้ำว่า กลัวยไข่ มะขาม ฯลฯ ◆อธิบายขั้นตอนในการแปรรูปอาหาร ◆การคำนวณค่าใช้จ่าย กำหนดราคาขายและจัดจำหน่าย ◆คุณธรรม จริยธรรมในการทำงาน	-เค้ก -ขนมดอกจอก -โดนัท -เห็ดสวรรค์ -ข้าวเกรียบ ฯลฯ

การแปรรูปอาหาร

1. บอกความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์ ของการแปรรูปอาหารได้
2. เลือก เตรียม ใช้ บำรุงรักษาเครื่องมืออุปกรณ์เพื่อการแปรรูปอาหารได้อย่างเหมาะสมและถูกวิธี
3. ฝึกปฏิบัติการแปรรูปอาหารจากวัตถุดิบที่มีในท้องถิ่น เป็น อาหารคาว หวาน และเครื่องดื่มได้อย่างสร้างสรรค์

4. อธิบายเทคนิค วิธีการ ในการสร้างสรรค์งานด้วยความรับผิดชอบ ขยัน ประหยัด อดออม และ มุ่งมั่น อดทนในการทำงาน ใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในการทำงานอย่างคุ้มค่า และถูกวิธี มี การประเมินผลการทำงาน และปรับปรุงงาน

5. ออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้สวยงามและเหมาะสม

6. สร้างรายได้ระหว่างเรียน และสามารถนำไปประกอบอาชีพได้

7. คิดต้นทุนกำไรจากการแปรรูปอาหารได้อย่างเหมาะสม

8. นำเทคโนโลยีมาใช้ ในการทำงาน และทำงานอย่างมีความสุข มีคุณธรรม มีเจตคติที่ดีในการ ทำงาน ผลงานมีคุณภาพ

การออกแบบการเรียนรู้

แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้เปลี่ยนแปลงบทบาทของครูจากการเป็นผู้ ชี้นำผู้ถ่ายทอดความรู้ไปเป็นผู้ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกและส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนโดยใช้วิธีการ ต่าง ๆ อย่างหลากหลายรูปแบบเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการสร้างสรรค์ความรู้ และนำความรู้ไปใช้อย่างมี ประสิทธิภาพ จึงได้นำเสนอทฤษฎีและเทคนิควิธีการเรียนการสอนต่างๆมาเป็นแนวทางในการจัดการ เรียนรู้เช่น

การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain Based Learning - BBL) เป็นวิธีการจัดการ เรียนรู้ที่อิงผลวิจัยทางประสาทวิทยา ซึ่งได้เสนอแนะไว้ว่าได้ตามธรรมชาตินั้นสมองเรียนรู้ได้อย่างไร โดย ได้กล่าวถึงสร้างที่แท้จริงของสมองและการทำงานของสมองมนุษย์ที่มีการปรับเปลี่ยนไปตามขั้นตอนของ การพัฒนา ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นกรอบคิดของการสร้างสรรค์การจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning - PBL) เป็นวิธีการ จัดการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นจุดเริ่มต้นและเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ โดยให้ นักเรียนร่วมกันแก้ปัญหาภายใต้การแนะนำของผู้สอน ให้นักเรียนช่วยกันตั้งคำถามและช่วยกันค้นหา คำตอบ โดยอาจใช้ความรู้เดิมมาแก้ปัญหา หรือศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมสำหรับการแก้ปัญหา นำข้อมูลที่ได้ จากการค้นคว้ามาสรุปเป็นข้อมูลในการแก้ปัญหา แล้วช่วยกันประเมินการแก้ปัญหาเพื่อใช้ในการแก้ ปัญหาครั้งต่อไป สำหรับขั้นตอนการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้แบบพหุปัญญา (Multiple Intelligences) เป็นการพัฒนาองค์รวมของ นักเรียนทั้งสมองด้านซ้ายและสมองด้านขวา บนพื้นฐานความสามารถและสติปัญญาที่แตกต่างกันของแต่ละ

ละบุคคล มุ่งหมายจะให้นักเรียนสามารถแก้ปัญหาหรือสร้างสรรค์สิ่งต่างๆภายใต้ความหลากหลายของวัฒนธรรมหรือสภาพแวดล้อม

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ(Cooperative learning) เป็นจากการจัดสถานการณ์และบรรยากาศให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกันฝึกให้นักเรียนที่มีลักษณะทางสติปัญญาและความร่วมมือกันทำงานเป็นกลุ่มร่วมกันศึกษาค้นคว้า

การจัดการเรียนรู้แบบใช้หมวกความคิด 6 ใบ (Six thinking Hats) ให้นักเรียนฝึกตั้งคำถามและตอบคำถามที่ใช้ความคิดในลักษณะต่างๆโดยสามารถอธิบายเหตุผลประกอบหรือวิเคราะห์วิจารณ์ได้

การจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการแก้ปัญหา (Problem Solving) เป็นการฝึกให้นักเรียนเรียนรู้จากการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยการทำความเข้าใจปัญหา วางแผนแก้ปัญหา ดำเนินการแก้ปัญหา และตรวจสอบหรือมองย้อนหลัง

การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน (Project Work) ซึ่งเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองจากการลงมือปฏิบัติ โดยใช้กระบวนการแสวงหาความรู้หรือค้นคว้าหาคำตอบในสิ่งที่ผู้เรียนอยากรู้หรือสงสัยด้วยวิธีการต่างกันอย่างหลากหลาย

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติ(Active learning) ให้นักเรียนได้ทดลองทำด้วยตนเอง เพื่อจะได้เรียนรู้ขั้นตอนของงาน รู้จักวิธีแก้ปัญหาในการทำงาน

การจัดการเรียนรู้แบบสร้างผังความคิด (Concept Mapping) เป็นการสอนด้วยวิธีการจัดกลุ่มความคิดรวบยอด เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์กันระหว่างความคิดหลักและความคิดรองลงไป โดยนำเสนอเป็นภาพหรือเป็นผัง

การจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experience learning) เป็นการจัดกิจกรรมหรือจัดประสบการณ์ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติ เรียกกระตุ้นให้นักเรียนพัฒนาทักษะใหม่ๆ เจตคติใหม่ๆ หรือวิธีการคิดใหม่ๆ

การเรียนรู้โดยการแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) เป็นการจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้แสดงบทบาทในสถานการณ์ที่สมมุติขึ้น โดยอาจกำหนดให้แสดงบทบาทสมมติที่เป็นพฤติกรรมของบุคคลอื่น หรือแสดงพฤติกรรมในบทบาทของตนเองในสถานการณ์ต่างๆ

การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมสะเต็มศึกษา (STEM Education) เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์เข้าด้วยกัน เพื่อให้นักเรียนได้วางตัวเองคิดค้น วิเคราะห์ ออกแบบ สร้างชิ้นงานและปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แบบบูรณาการ นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหา และการสร้างชิ้นงานที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพให้ถือปฏิบัติดังนี้

1. แจ้งให้นักเรียนทราบมาตรฐาน/ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ วิธีการวัดและประเมินผล เกณฑ์การผ่านมาตรฐาน/ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้โดยกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลเป็น ร้อยละ เป็นรายวิชา รายปี/ภาค ดังนี้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของแต่ละสาระกำหนดสัดส่วนของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ดังนี้

1.1 การวัดและประเมินระหว่างเรียน เป็นการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนรู้การสอนซึ่งประกอบด้วยสัดส่วนของ

1.1.1 คะแนนของตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

1.1.2 คะแนนของการวัดและประเมินผลงานผู้เรียน

1.1.3 คะแนนของพฤติกรรมผู้เรียน

1.1.4 คะแนนการปฏิบัติอื่นๆที่ผู้สอนกำหนด

1.2 การวัดและประเมินผลปลายปี/ปลายภาค เป็นการวัดและประเมินผลจากการตรวจสอบภาพปฏิบัติหรือภาคความรู้ของผู้เรียนของแต่ละรายวิชาที่กำหนดระยะเวลาไว้ชัดเจนตามตารางการวัดและประเมินผลรายวิชาการกำหนด

1.3 การกำหนดสัดส่วนคะแนนระหว่างเรียนกับปลายปี/ปลายภาคเป็น 70 : 30 สำหรับรายวิชาพื้นฐาน และ 80 : 20 สำหรับรายวิชาเพิ่มเติม

2. แจ้งให้นักเรียนทราบคุณลักษณะพึงประสงค์ของโรงเรียน วิธีการประเมินผลและเกณฑ์การตัดสิน โดยนักเรียนมีพฤติกรรมในแต่ละคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนด และผ่านการประเมินอย่างต่อเนื่องทั้งในและนอกห้องเรียนและมีผลการประเมินในระดับ “ดีเยี่ยม” “ดี” และ “ผ่าน” ดังนี้

ดีเยี่ยม หมายถึง ผู้เรียนมีคุณลักษณะในการปฏิบัติจนเป็นนิสัย และนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันเพื่อประโยชน์สุขของตนเองและชุมชน

ดี หมายถึง ผู้เรียนมีคุณลักษณะในการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์เพื่อให้เป็นที่ยอมรับ ของสังคม

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนรับรู้และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์เงื่อนไขที่กำหนด

3. แจ้งให้นักเรียนทราบมาตรฐานการอ่าน คิวิเคราะห์ และเขียน วิธีการประเมินและเกณฑ์การตัดสินโดยนักเรียนมีมาตรฐานการอ่านคิวิเคราะห์ผ่านการประเมินอย่างต่อเนื่อง และหรือ การประเมินปลายปี/ภาค และมีผลการประเมิน ในระดับ “ดีเยี่ยม” “ดี” และ “ผ่าน” ดังนี้

ดีเยี่ยม หมายถึง มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คิวิเคราะห์ และเขียน ที่มีคุณภาพดีเลิศอยู่เสมอ

ดี หมายถึง มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คิวิเคราะห์ และเขียน ที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ

ผ่าน หมายถึง มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คิวิเคราะห์ และเขียน ที่มีข้อบกพร่องบางประการ

4. ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนจะต้องประเมินผลก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบความรู้พื้นฐานและทักษะเบื้องต้นของผู้เรียนโดยก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูผู้สอนจะต้องตรวจสอบความรู้ทักษะและความรู้ต่างๆ ของผู้เรียนที่เป็นพื้นฐานของเรื่องใหม่ ๆ ด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสม

5. ระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ผู้สอนประเมินผลการเรียนของนักเรียนเป็นระยะๆ เพื่อตรวจสอบพัฒนาการของนักเรียนว่าบรรลุผลมาตรฐาน / ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้ ตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ เมื่อมีนักเรียนไม่ผ่านการประเมินให้ครูจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริม หรือพัฒนาอย่างต่อเนื่องและประเมินจนกว่าจะผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่โรงเรียนกำหนด

6. ใช้ตัวเลขแสดงผลการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ โดยนำผลการประเมินระหว่างเรียนรวมกับคะแนนประเมินปลายปี/ภาค ตามสัดส่วนที่โรงเรียนกำหนด แล้วนำมาเปลี่ยนเป็นระดับผลการเรียนโดยใช้ตัวเลขแสดงระดับผลการเรียน 8 ระดับคือ “4” “3.5” “3” “2.5” “2” “1.5” “1” “0”

7. ให้ใช้คำว่า “ดีเยี่ยม” “ดี” และ “ผ่าน” ในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการประเมินความสามารถในการอ่าน คิวิเคราะห์ และเขียน สำหรับการประเมินในแต่ละรายวิชา

การเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

กลุ่มสาระการงานอาชีพ เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวันและการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะในการทำงาน ดังนั้นหากครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนได้อย่างมีความหมาย นั่นคือ ให้ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์ในบริบทประจำวันที่สุดคล้องกับความสนใจพัฒนาทักษะการทำงาน ปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงทางด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมแก่ผู้เรียน ให้สามารถ

พึ่งตนเอง และการดำเนินชีวิตตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ช่วยให้ครอบครัวและสังคมอยู่อย่างมีความสุข

เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นกิจกรรมที่มีความหมายแก่ผู้เรียน ครูผู้สอนจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญกับกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพเทียบเท่ากับกลุ่มสาระอื่นๆ การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการเรียนรู้ในแต่ละระดับชั้นต้องมีความเหมาะสมกับขีดความสามารถ ความพร้อม และความสนใจของผู้เรียน ควรจัดกิจกรรมที่มีลักษณะส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สาระการเรียนรู้จะต้องสอดคล้องกับความสนใจ ความต้องการของผู้เรียน เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการบูรณาการระหว่างความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่หลอมรวมกัน จนเกิดเป็นคุณภาพของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด ซึ่งมีแนวคิดหลักในการพัฒนาผู้เรียนให้ได้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ดังนี้ (กรมวิชาการ, 2551 หน้า 17)

1. จัดการเรียนรู้ให้ครอบคลุมของการพัฒนาตามศักยภาพผู้เรียน คือ ผู้เรียนต้องมีทั้งความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม
2. การจัดการเรียนการสอนต้องกำหนดเป็นงาน แต่ละงานต้องเป็นไปตามโครงสร้างการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ 7 หัวข้อ คือ
 - 2.1 ความหมายของงาน
 - 2.2 ความสำคัญและประโยชน์ของงาน
 - 2.3 มีทฤษฎีสนับสนุนหลักการทำงาน
 - 2.4 วิธีการและขั้นตอนการทำงาน
 - 2.5 กระบวนการทำงาน การจัดการเทคโนโลยี สารสนเทศ และการประกอบอาชีพ
 - 2.6 การนำเทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการทำงาน การสร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่ๆ
 - 2.7 คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมในการทำงานและประกอบอาชีพ ซึ่งการจัดการเรียนรู้แต่ละงาน อาจครบ 7 หัวข้อ หรือไม่ครบก็ได้ ขึ้นอยู่กับลักษณะงาน
3. การจัดการเรียนรู้สามารถนำความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมจากภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้มาบูรณาการกัน หรือบูรณาการกับสาระของกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เพื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานตามกระบวนการเรียนรู้ต่างๆ
4. การจัดการเรียนรู้ได้ทั้งภายในและนอกชั้นเรียน เช่นในสถานปฏิบัติงาน แหล่งวิทยาการ และสถานประกอบการต่างๆ เป็นต้น
5. จัดการเรียนรู้โดยกระตุ้นให้ผู้เรียนกำหนดงานที่มีความหมายกับผู้เรียน

6. จัดการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความต้องการ ความสนใจ ความพร้อมของร่างกาย อุปนิสัย สติปัญญา และประสบการณ์เดิมของผู้เรียน

ดังนั้น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ จึงเป็นกลุ่มที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการทำงาน สามารถสร้างองค์ความรู้จากการปฏิบัติงาน มีการศึกษาและวิเคราะห์งานวางแผนการทำงาน ลงมือปฏิบัติงานจริงโดยมีผู้สอนให้คำแนะนำ และผู้เรียนฝึกปฏิบัติและฝึกฝนประเมินผลและปรับปรุงงานในขั้นตอนสุดท้าย

จากหลักการและเหตุผล แนวทางการจัดการเรียนการสอน คุณภาพผู้เรียน ตัวชี้วัด สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาเพิ่มเติม ผู้รายงานได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติมการแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนในสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 นางฟ้าจำลอง โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อมุ่งเน้นประสบการณ์ตรงให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์องค์ความรู้ และสามารถนำความรู้มาถ่ายทอด ต่อยอดประสบการณ์ให้กับตนเองและคนรอบข้าง นักเรียนค้นพบความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตนเอง ได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการที่ต้องร่วมกันกำหนดเป้าหมาย ได้แก่ ร่วมวางแผน (Planing : P) ร่วมปฏิบัติงาน (Do : D) ร่วมประเมินพัฒนา (Assess : A) และร่วมสู่ความสำเร็จ (Success : S) เป็นกระบวนการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน ด้วยวิธีการและรูปแบบของครูผู้สอน โดยใช้สิ่งแวดล้อมรอบตัวเป็นแหล่งเรียนรู้ ทำให้นักเรียนได้เผชิญกับสภาพปัญหาจริงของชีวิตที่หลากหลายมิติ ได้สัมผัสกับสภาพแวดล้อมและได้รับประสบการณ์ตรง นักเรียนได้ฝึกทักษะความสามารถพื้นฐานต่าง ๆ เช่น การฟัง พูด อ่าน เขียน การวางแผน สังเกต สำรวจค้นคว้า ลงมือปฏิบัติรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ ประเมินผล แก้ปัญหา ปรับปรุงนำเสนอ แลกเปลี่ยน สรุปความรู้ เกิดทักษะทางสังคม การเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น มีทักษะในการดำรงชีวิตที่ดี และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ที่เหมาะกับวัยของผู้เรียน สามารถประยุกต์ความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน ปรับตัวเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงในยุคการก้าวสู่สังคมใหม่ ในยุคศตวรรษที่ 21 อย่างมีประสิทธิภาพส่งผลให้มีความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รักความเป็นไทย มีคุณธรรม มีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี ทำงานร่วมกับผู้อื่น สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนด

2. แผนการจัดการเรียนรู้

การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้หรือแผนการสอนเป็นสิ่งจำเป็นต่อการการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมาย หลักสูตร แผนการจัดการเรียนรู้จะแสดงการจัดการเรียนรู้ ตามบท แผนการจัดการเรียนรู้หรือแผนการสอนได้ พิมพันธ์ เตชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข (2558) ได้กล่าวถึง แผนการจัดการเรียนรู้ว่าเป็น หลักฐานสำคัญของการจัดการเรียนการสอนของครูไทย ที่ควรต้องรู้ เข้าใจ และสามารถปฏิบัติด้วยความตระหนัก มีจรรยาบรรณ และความเป็นครูที่ดีในเนื้อหาและมีความเป็นครูมืออาชีพ ดังนั้น ความหมายของแผนการเรียนรู้หรือแผนการสอน หมายถึง คู่มือสำหรับจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้อุปกรณ์การเรียนรู้และการวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ของนักเรียนในบทเรียนแต่ละบท เพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จรัสศรี พัวจินดาเนตร (2560) กล่าวว่า ภารกิจสำคัญของครู คือ สอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ การคิดและวางแผนการจัดการเรียน เป็นการวางแผนการดำเนินงานของครู ซึ่งเป็นแนวทางที่จะกำหนดให้การจัดการเรียนรู้นั้น ๆ ดำเนินไปอย่างเป็นระบบ และเป็นขั้นตอน มีการกำหนดสาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การคิดประดิษฐ์สื่อการเรียนรู้ เพื่อนำมาใช้ในการจัดการ เรียนรู้ให้เกิดประสิทธิผล และการจัดการวัด และประเมินผลอย่างเที่ยงตรง สิ่งที่คุณสอนควรตระหนัก ในกระบวนการคิดและการวางแผนการเรียนรู้ ครูที่ประสบความสำเร็จในการสอนส่วนมากจะวางแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนทำการสอน ทุกครั้ง สำหรับครูใหม่หรือครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อย ยิ่งมีความจำเป็นต้องวางแผนการ การเรียนรู้ให้สมบูรณ์ก่อนทำการสอน แผนการจัดการเรียนรู้จึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับครูดังนี้

1. แผนการเรียนรู้จะช่วยให้ผู้สอนทราบว่าในแต่ละสัปดาห์หรือแต่ละชั่วโมง ครูจะสอน รายวิชาใด หรือหัวข้อความรู้อะไร ขอบข่ายสาระการเรียนรู้เพียงใด เหตุใดจึงต้องสอน สอนแบบใด จะใช้วัสดุอุปกรณ์อะไร แหล่งเรียนรู้อะไร ช่วยให้ผู้สอนเกิดความมั่นใจ เรียนรู้ และสามารถ ประเมินผลนักเรียน ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาตัวเองในด้านต่างๆ เป้าหมาย

2. แผนการจัดการเรียนรู้ช่วยอำนวยความสะดวกแก่ครูที่ไม่มีประสบการณ์ เฉพาะการสอน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ให้เกิดความเข้าใจ เรียนรู้ สามารถสอนได้ และถ้าเกิดกรณีจำเป็นต้องเปลี่ยนตัวครูผู้สอนหรือจัดครูผู้สอน กระทบกระเทือนนักเรียนจนเกินไป

3. แผนการจัดการเรียนรู้ช่วยให้ผู้บริหารและผู้นิเทศแนวทางที่จะให้คำแนะนำตลอดจนให้ ความสนับสนุนในด้านต่างๆ ครูไทยสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้สู่ตัวชี้วัด คือ จัดการเรียนรู้ และ ประเมินผลการ เรียนรู้สู่ตัวชี้วัด อันเป็นยุทธวิธีสำคัญที่ครูไทยจะช่วยกัน ยกกระดับผลสัมฤทธิ์ของการ เรียนรู้ของเด็ก ให้เป็นไปตามหลักสูตรในปัจจุบัน

การสร้างตารางวิเคราะห์เพื่อการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ รายวัน มีรายละเอียดโดยสรุป สิ่งต้องรู้ ขั้นตอนการดำเนินการ ตลอดจนตัวอย่าง ในทุกระดับการศึกษา ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

1. การสร้างตารางวิเคราะห์เนื้อหาและกระบวนการให้สอดคล้อง กับตัวชี้วัดของหลักสูตร ก่อนการสร้างตารางวิเคราะห์เนื้อหา และกระบวนการให้ สอดคล้องกับตัวชี้วัดของหลักสูตร ครูหรือ ผู้สอนต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่อง

1.1 หลักสูตรระดับรายวิชา อาจเป็นรายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติมตามหลักสูตรอิงมาตรฐานที่ใช้ในปัจจุบัน

1.2 สมรรถนะและความสามารถ 5 ประการ รวมทั้งทักษะศตวรรษที่ 21 ที่ต้องการ เสริมสร้างมีรายละเอียดดังนี้ (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551)

- 1.2.1. ความสามารถในการสื่อสาร
- 1.2.2. ความสามารถในการคิด
- 1.2.3. ความสามารถในการแก้ปัญหา
- 1.2.4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- 1.2.5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

1.3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ และค่านิยมหลักของ คนไทย 12 ประการ มีรายละเอียด ดังนี้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ

1. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
2. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน
3. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์

4. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม
5. รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทย
6. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์
7. เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย
8. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่
9. มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ
10. รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
11. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ
12. คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

1.4 มาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้ ปฏิบัติได้ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนั้นยังเป็นกลไกขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ เพราะมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนให้ ทราบว่าต้องการอะไร ต้องสอนอะไร จะสอนอย่างไร และ ประเมินอย่างไร

1.5 ตัวชี้วัด ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติ รวมทั้งคุณลักษณะ ของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น ซึ่งสะท้อนถึงมาตรฐานการเรียนรู้ มีความเฉพาะเจาะจง และมีความเป็นรูปธรรมนำไปใช้ กำหนดเนื้อหาจัดทำหน่วยการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอน และเป็นเกณฑ์สำคัญ สำหรับการวัดประเมินผลเพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียน มี 2 ประเภท คือ

1. ตัวชี้วัดชั้นปี เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนแต่ละชั้นปี ในระดับการศึกษาภาคบังคับ (ประถมศึกษาปีที่ 1 - มัธยมศึกษาปีที่ 3)
2. ตัวชี้วัดช่วงชั้นปี เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน ในระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6)

1.6 สาระการเรียนรู้ เป็นจุดเน้นให้ผู้เรียนในยุคปัจจุบัน ใช้กระบวนการเรียนรู้ในการ ค้นหาจนได้สาระ ซึ่งสาระการเรียนรู้เป็น สาระการเรียนรู้แกนกลางที่ปรากฏในเอกสารหลักสูตร ตัวชี้วัด และ สาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระการเรียนรู้ แกนกลางจะมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดของมาตรฐาน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ตามระดับชั้นที่ครู ต้องรู้เข้าใจ และดำเนินการตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรฯ

1.7 องค์ประกอบสำคัญ 4 ประการของการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. วัตถุประสงค์การเรียนรู้สู่ตัวชี้วัด

2. สารการเรียนรู้
3. กิจกรรมการเรียนรู้ + สื่อ/แหล่งการเรียนรู้
4. ประเมินผลการเรียนรู้

3. ทักษะกระบวนการทำงาน

ความหมายของทักษะกระบวนการทำงาน

ความหมายของคำว่า ทักษะ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 (ราชบัณฑิตยสถาน 2546 หน้า 517) ให้ความหมาย ทักษะ ว่าหมายถึง ความชำนาญ

พจนานุกรม อังกฤษ - ไทย Model English - Thai Dictionary Perfect & Updated. ให้ความหมายคำว่า “Skill” หมายถึง ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญ ความสามารถ ฝีมือ ความชำนาญ ความคล่องแคล่ว

Good (1973 หน้า 356) ได้ให้ความหมายของทักษะหมายถึง การเรียนรู้การกระทำกิจกรรมใด ๆ ก็ตามที่ได้คล่องแคล่วและถูกต้องแม่นยำทั้งในด้านกิจกรรมทางกายและทางสมอง สรุปความหมายของคำว่า “ทักษะ” คือ ความสามารถหรือความชำนาญ ความเชี่ยวชาญมีฝีมือ ชำนาญในการที่จะทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง หรืองานใดงานหนึ่ง ได้คล่องแคล่ว แม่นยำรวดเร็ว และง่ายดาย ความหมายของคำว่า “กระบวนการ”

สุคนธ์ สินธพานนท์ (2550 หน้า 113) กล่าวถึง กระบวนการ หมายถึง กระบวนการที่ควรฝึกให้ผู้เรียนปฏิบัติจนเป็นนิสัยเพื่อสามารถนำความรู้ หรือวิธีการที่ได้ ไปใช้ในชีวิตประจำวันหรือใน สถานการณ์อื่นได้ มีหลายประการ เช่น กระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิด กระบวนการทำงาน กระบวนการจัดการ กระบวนการคิดสร้างสรรค์ กระบวนการศึกษาค้นคว้า

สุขุมพร ไหวฉลาด (2553 หน้า 19) ได้ให้ความหมายของกระบวนการว่า การทำงานที่มีการวางแผน ก่อนการทำงานเป็นลำดับตั้งแต่ขั้นเริ่มต้น จนถึงขั้นสุดท้ายของการทำงานจนงานสำเร็จ ตามจุดประสงค์ของงานที่กำหนดไว้ จากข้อความข้างต้น สรุปได้ว่า กระบวนการ หมายถึงการกระทำหรือวิธีการที่มีลำดับขั้นตอน ตั้งแต่ เริ่มต้นจนถึงขั้นลำดับสุดท้ายของการทำงานจนสำเร็จ จนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 หน้า 65) ให้ความหมาย ทักษะกระบวนการทำงานว่า หมายถึง

การลงมือทำงานด้วยตนเอง โดยมุ่งเน้นในการฝึกวิธีทำงานอย่างสม่ำเสมอ ทั้งการทำงานเป็นรายบุคคล และการทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งสามารถทำงานได้บรรลุตามเป้าหมาย ได้แก่ การวิเคราะห์งาน การวางแผน ใน การทำงานการปฏิบัติงาน และการประเมินผล การทำงาน

จากความหมาย ของทักษะกระบวนการทำงาน สรุปได้ว่าทักษะกระบวนการ หมายถึง พฤติกรรม หรือการกระทำ ที่มีลำดับขั้นตอนตั้งแต่เริ่มต้นด้วยการวิเคราะห์งาน การวางแผน การปฏิบัติงาน และการประเมินและปรับปรุงงาน ด้วยความชำนาญ เชี่ยวชาญ คล่องแคล่ว รวดเร็ว มีผลงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยความเรียบร้อยและมีคุณภาพ จนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ความสำคัญของทักษะกระบวนการทำงาน

วัลลภ กันทรพัญ์ (2558 หน้า 35) กล่าวว่า การเรียนการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการทำงานจะมุ่งหวังให้ผู้เรียนเกิดความสำเร็จ 2 ประการ คือ

- 1) สามารถพัฒนาคุณสมบัติต่าง ๆ ของตนเอง ในด้านความรู้ ความคิด ด้านคุณลักษณะ และด้านความคิดคล่อง
- 2) เกิดคุณสมบัติที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

สยมพร ไหวฉลาด (2553 หน้า 35) กล่าวว่า ทักษะกระบวนการมีความสำคัญมาก โดยเฉพาะ การปลูกฝังให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำงานเป็น แก้ปัญหาเป็น เป็นสิ่งที่คาดหวังที่จะติดตัวผู้เรียน เนื่องมาจากการฝึกปฏิบัติบ่อยๆ จนเป็นนิสัยการทำงานของผู้เรียน ดังนั้นทักษะกระบวนการทำงาน สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาตนเองในด้านความรู้ ทักษะกระบวนการคิด การแก้ปัญหา และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันในการทำงานเพื่อช่วยเหลือตนเองได้

องค์ประกอบของทักษะกระบวนการทำงาน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ได้กำหนด องค์ประกอบการวัดทักษะกระบวนการทำงานตามขั้นตอนของการปฏิบัติงาน ได้แก่

- 1) การวิเคราะห์งาน คือ การแจกแจงงานที่จะทำว่าเป็นงานประเภทใด หรือลักษณะใด ต้องใช้เครื่องมือและอุปกรณ์อะไรบ้าง มีขั้นตอนการปฏิบัติอย่างไร
- 2) การวางแผนในการทำงาน คือ การวางแผนว่าจะใช้วัสดุอุปกรณ์อะไรในการทำงานครั้งนี้ต้องใช้เงินในการลงทุนมากน้อยอย่างไร กำลังงานในการทำงานอย่างไร จะทำคนเดียว หรือต้องทำหลายคน จะแบ่งหน้าที่กันอย่างไร ตลอดจนกำหนดวิธีการทำงานให้เป็นขั้นตอนจนงานสำเร็จ

3) การปฏิบัติงาน คือ การให้ผู้เรียนได้ทำงานตามลำดับขั้นตอนที่วางแผนไว้ ฝึกให้มี ลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน การใช้คุณธรรม จริยธรรม การสร้างสัมพันธภาพในการทำงาน เช่น พูดจาสุภาพเหมาะสม มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยกัน อดทนต่อสัจธรรม สามารถตรวจสอบการ ทำงานของตนเองเป็นระยะ

4) การประเมินผลการทำงาน คือ การประเมินผลทั้งการวางแผนก่อนการทำงาน ขณะปฏิบัติงาน และเมื่องานสำเร็จแล้ว โดยขั้นตอนในการวางแผนก่อนการทำงาน ให้ประเมินว่า ได้วางแผนไว้รอบคอบรัดกุมหรือไม่ จะต้องเตรียมอะไรบ้าง ตรวจสอบดูแผน ที่วางไว้ว่าเป็นไปได้ หรือไม่ ขณะปฏิบัติให้ประเมินว่าวิธีการทำงานเป็นอย่างไรบ้าง มีข้อบกพร่องที่จะต้องปรับปรุงอย่างไร และเมื่อ งานสำเร็จให้ประเมินว่าผลงานที่ออกมาเป็นไปตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ มีข้อดีข้อเสียอย่างไร เพื่อจะได้แก้ไขและปรับปรุงผลงานของตนเองให้ดีขึ้น

ผู้รายงานได้นำองค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบ คือ 1) การวิเคราะห์งาน 2) การวางแผนการทำงาน 3) การปฏิบัติงาน 4) การประเมินผลงาน มาจัดทำเป็นแบบสังเกตทักษะกระบวนการทำงานของ นักเรียนโดยแยกตามองค์ประกอบแต่ละข้อ ตามกระบวนการปฏิบัติงานจนครบทุกขั้นตอน เพื่อให้รู้ว่า ผู้เรียนมี การพัฒนาทักษะกระบวนการในการทำงานอยู่ในระดับใด

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการทำงาน

วรารณ ภูภักดี (2553 หน้า 36) ได้เสนอวิธีการสอนเพื่อให้เกิดทักษะ ดังนี้

1. ก่อนดำเนินการสอน ครูควรวิเคราะห์ทักษะที่จะสอนเสียก่อนว่าจะสอนทักษะ อะไรก่อนดี
2. ควรทดสอบความสามารถในการใช้วิธีต่าง ๆ ให้สัมพันธ์กัน
3. ฝึกฝนเฉพาะทักษะที่ยังขาดอยู่
4. อธิบายและสาธิตการฝึกทักษะตามลำดับก่อนหลัง
5. ดำเนินการฝึกอย่างต่อเนื่องกัน
6. ปรับปรุงแก้ไขให้เกิดทักษะอย่างแท้จริง

สุคนธ์ สินธพานนท์ (2550 หน้า 122) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ฝึกฝนให้ผู้เรียนมี ทักษะในการทำงานนั้นผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการสอนที่เป็นขั้นตอน ชัดเจน และ ควรมี หลักการจัด กิจกรรม ดังนี้คือ กิจกรรมต้องมีความน่าสนใจ น่าติดตาม ไม่น่าเบื่อหน่าย มีความเหมาะสม สามารถทำให้ ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นกิจกรรมที่สร้างสรรค์ ทำลายความสามารถช่วยให้ผู้เรียนร่วม กิจกรรม และการเรียนรู้ของผู้เรียน กิจกรรมสอดคล้องกับธรรมชาติของรายวิชา และสอดคล้องกับ จุดประสงค์ กิจกรรมเน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ค้นพบการเรียนรู้และสรุปผลในการ แก้ปัญหา สามารถทำงานได้อย่างเป็นระบบ ผู้เรียนได้ฝึกทักษะรายบุคคล ฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม วิเคราะห์เป็น มองเห็น แนวทางในการแก้ปัญหา สามารถทำงานได้อย่างเป็นระบบ

ธนพร โมราบุตร (2559 หน้า 36 - 37) กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการทำงานมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการสอนและเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ซึ่งผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันและเป็น พื้นฐานในการทำงานได้เป็นอย่างดี

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการทำงาน คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนเป็นรายบุคคล หรือเป็นกลุ่ม ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นขั้นตอน ครบวงจร ของการทำงาน ตั้งแต่ต้นจนงานสำเร็จมีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงาน ทำให้ผลงานมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการทำงานเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ ผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการสอนที่ชัดเจนเป็นขั้นตอน เพื่อฝึกให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นขั้นตอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต้องมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการสอน และผู้เรียนสามารถ นำเอาความรู้ที่ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันเพื่อเป็นพื้นฐานในการทำงานได้

การวัดและประเมินผลทักษะกระบวนการทำงาน

สุคนธ์ สินธพานนท์ (2550 หน้า 123) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการทำงานมีดังนี้ คือ

1. การวัดทักษะกระบวนการทำงานของนักเรียน ผู้สอนสามารถวัดได้จากการทำแบบทดสอบชนิดต่าง ๆ การตอบคำถาม การสัมภาษณ์
2. การวัดพฤติกรรมด้านทักษะพิสัย ผู้สอนสามารถประเมินได้จากการสังเกต พฤติกรรมที่เป็นจริง สถานการณ์จำลองจากแบบสอบถาม
3. การวัดความสามารถ หรือทักษะในการทำงาน ผู้สอนอาจวัดได้ 3 วิธีคือ
 - 3.1 การวัดหรือประเมินโดยการสังเกตในสถานการณ์ที่เป็นจริง ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน ขณะที่ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ ว่าทำงานเป็นระบบเป็นขั้นตอน หรือไม่ โดยมีแบบประเมินหรือแบบสังเกต ผู้สอนสามารถสร้างแบบวัดหรือแบบประเมินได้เอง
 - 3.2 สอบวัดในสถานการณ์จำลอง เช่น ให้ผู้เรียนจัดนิทรรศการ จัดแสดงละคร หรือบทบาทสมมติ ฯลฯ ผู้สอนสร้างแบบประเมินทักษะกระบวนการให้ผู้เรียนประเมินตนเอง เพื่อนกลุ่มอื่นหรือผู้สอนประเมินได้
 - 3.3 ประเมินการปฏิบัติงานของผู้เรียน จากภาระงานที่กำหนดให้ ผู้เรียนวิเคราะห์การทำงาน วางแผนการทำงาน ปฏิบัติงานจนสำเร็จ และประเมินผลรายงานขั้นตอนการ ปฏิบัติงาน โดยผู้สอนสังเกตทักษะปฏิบัติงานของผู้เรียนระหว่างทำงาน และสังเกตการณ์การนำทักษะกระบวนการนำไปใช้จนเกิดเป็นนิสัย

ผู้รายงานได้นำองค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบ มาจัดทำเป็นแบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิตของนักเรียน โดยแยกตามองค์ประกอบแต่ละข้อ ตามกระบวนการปฏิบัติงานจนครบทุกขั้นตอนเพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนมีทักษะกระบวนการในการทำงานอยู่ในระดับใด ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การตระหนักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

องค์ประกอบที่ 2 การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

องค์ประกอบที่ 3 การจัดการกับอารมณ์และความเครียด

องค์ประกอบที่ 4 การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น

4. หลักการพัฒนาทักษะชีวิต

ความสำคัญของทักษะชีวิต (Life Skills)

ปัจจุบันอยู่ในสังคมแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีความล้ำสมัยของเทคโนโลยี ส่งผลต่อความรวดเร็วในการรับข้อมูลและการสื่อสาร ทำให้สังคมที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ วัฒนธรรมตลอดจนความคิดและความเชื่อของคน ในสังคมจำเป็นต้องตั้งรับกับการมีวิถีชีวิตยุคใหม่อย่างมีวิจารณญาณด้วยสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างมากระยะนี้เอง ได้ส่งผลกระทบต่อเด็กวัยเรียน ทั้งการดำเนินชีวิตท่ามกลางความเปลี่ยนแปลง และความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการศึกษาต่อของบุตรหลาน ประกอบกับการเผชิญกับสิ่งชั่วร้ายหรือตัวแบบที่ไม่เหมาะสมต่างๆ รอบตัว ก่อให้เกิดปัญหาต่อเด็กและเยาวชนอย่างมาก ทั้งปัญหาด้านการปรับตัว ปัญหาด้านอารมณ์และจิตใจ ปัญหาสุขภาพ ปัญหาความรุนแรง ปัญหาที่มาจากสิ่งชั่วร้าย เช่น ปัญหาเด็กติดเกม ปัญหายาเสพติด ปัญหาจากพฤติกรรมทางเพศ เป็นต้น ปัญหาเหล่านี้ถ้าไม่ได้รับการแก้ไข หรือเตรียมการปกป้องหรือสร้างภูมิคุ้มกันโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนที่ไม่มีภูมิคุ้มกันทางสังคมและทักษะชีวิต ส่งผลให้เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว อาจเป็นคนที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิต มีปัญหาทางอารมณ์ จิตใจ และมักจะมีชีวิตขัดแย้งในชีวิตได้ง่าย ส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวม ซึ่งจะเป็นภาระในสังคมดังนั้น โรงเรียนและครูจึงมีความสำคัญต่อการสร้างภูมิคุ้มกัน หรือพัฒนาทักษะชีวิตในเด็กนักเรียน ทั้งนี้โดยการจัดกิจกรรมในโรงเรียนและการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิตเป็นภูมิคุ้มกัน ใช้ชีวิตอย่างมีสติ ตั้งรับต่อการก้าวรุกรุกทางสังคมได้อย่างรู้เท่าทัน

ความหมายของทักษะชีวิต

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้คำจำกัดความของคำว่า “ทักษะชีวิต” (Life Skills) ไว้ว่า ทักษะชีวิตหมายถึง “ความสามารถของบุคคลที่จะจัดการกับปัญหาต่างๆ รอบตัวในสภาพสังคมปัจจุบัน และเตรียมพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต” ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบคือ

1. การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง และผู้อื่น หมายถึง การรู้ความถนัด ความสามารถ รู้จุดเด่น จุดด้อยของตนเอง เข้าใจความแตกต่างของแต่ละบุคคล รู้จักตนเอง ยอมรับ เห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในตนเองและผู้อื่น มีเป้าหมายในชีวิต และมีความรับผิดชอบต่อสังคม

2. การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การแยกแยะข้อมูลข่าวสารปัญหาและสถานการณ์รอบตัว วิพากษ์วิจารณ์และประเมินสถานการณ์รอบตัวด้วยหลักเหตุผลและข้อมูลที่ถูกต้อง รับรู้ปัญหา สาเหตุของปัญหา หาทางเลือกและตัดสินใจในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์

3. การจัดการกับอารมณ์และความเครียด การจัดการกับอารมณ์และความเครียด หมายถึง ความเข้าใจและรู้เท่าทันภาวะอารมณ์ของบุคคลรู้สาเหตุของความเครียด รู้วิธีการควบคุมอารมณ์และความเครียด รู้วิธีผ่อนคลาย หลีกเลียง และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดอารมณ์ไม่พึงประสงค์ไปในทางที่ดี

4. การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น หมายถึง การเข้าใจ มุมมอง อารมณ์ ความรู้สึกของผู้อื่น ใช้ภาษาพูดและภาษากายเพื่อสื่อสารความรู้สึกนึกคิดของตนเอง รับรู้ ความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของผู้อื่น วางตัวได้ถูกต้องเหมาะสมในสถานการณ์ต่างๆ ใช้การสื่อสาร ที่สร้างสัมพันธภาพที่ดีสร้างความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

การพัฒนาทักษะชีวิตในโรงเรียนผ่านกิจกรรม

ทักษะชีวิตเป็นความสามารถที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนได้ด้วยวิธีการสำคัญ 2 วิธี คือ

1. เกิดเองตามธรรมชาติ เป็นการเรียนรู้ที่ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ และการมีแบบอย่างที่ดีแต่การเรียนรู้ตามธรรมชาติจะไม่มีทิศทางและเวลาที่แน่นอน บางครั้งกว่าจะรู้ ก็อาจสายเกินไป
2. การสร้างและพัฒนาโดยกระบวนการเรียนการสอน เป็นการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันในกลุ่ม ผ่านกิจกรรมรูปแบบต่างๆ ได้ลงมือปฏิบัติ ได้ร่วมคิด อภิปราย แสดงความคิดเห็น ได้แลกเปลี่ยนความคิดและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ได้สะท้อน ความรู้สึกนึกคิด มุมมอง เชื่อมโยงวิถีชีวิตของตนเอง เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่และปรับใช้กับชีวิต

กิจกรรมการสร้างและพัฒนาทักษะชีวิต

กิจกรรมเป็นส่วนสำคัญที่จะขับเคลื่อนแนวคิดสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น การจะสร้างและพัฒนาทักษะชีวิตจึงต้องเป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Child – Centered Learning) ผู้เรียนเป็นผู้ได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้ ซึ่งลักษณะของกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพในการสร้างและพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน มีดังนี้

1. กิจกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมค้นพบความรู้หรือสร้างความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะชีวิตในด้านการคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เช่น กิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้โอกาสผู้เรียนแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ข่าวสาร เหตุการณ์ สถานการณ์หรือประสบการณ์ของผู้เรียน และกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้สืบค้นหรือศึกษาค้นคว้าคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากสื่อต่างๆ และแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาได้สะท้อนตนเองเชื่อมโยงกับชีวิตและการดำเนินชีวิตในอนาคต

2. กิจกรรมที่ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน ได้ลงมือกระทำกิจกรรมลักษณะต่าง ๆ ได้ประยุกต์ใช้ความรู้ เช่น กิจกรรมทัศนศึกษา กิจกรรมค่าย กิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมชมรม/ชุมนุม กิจกรรมโครงงาน/โครงการ กิจกรรมจิตอาสา เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้เป็นกิจกรรมที่จะทำให้เกิดการพัฒนาทักษะชีวิต ดังต่อไปนี้

2.1 การได้เสริมสร้างสัมพันธภาพและใช้ทักษะการสื่อสาร ได้ฝึกจัดการกับอารมณ์และความเครียดของตนเอง

2.2 การได้รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ทำให้เข้าใจผู้อื่น นำไปสู่การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น รู้จักไตร่ตรองทำความเข้าใจและตรวจสอบตนเองทำให้เข้าใจตนเองและเห็นใจผู้อื่น

2.3 การได้รับการยอมรับจากกลุ่ม ได้แสดงออกด้านความคิด การพูด และการทำงาน มีความสำเร็จทำให้ได้รับคำชม เกิดเป็นความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าในตนเอง นำไปสู่ความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและสังคม

3. กิจกรรมการบูรณาการการเรียนรู้ทักษะชีวิตในวิธีการเรียนรู้ปกติในรายวิชาด้วยคำถามที่กระตุ้นกระบวนการคิดอย่างมีประสิทธิภาพ และ อาจใช้ชุดคำถาม “R – C – A” หลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรมการเรียนรู้รายครั้งหรือรายกิจกรรม โดยวิธี

3.1 กำหนดวัตถุประสงค์ทักษะชีวิตไว้ในแผนการสอน ออกแบบการเรียนรู้

3.2 กำหนดคำถามนำไปสู่ทักษะชีวิตที่ต้องการเสริมสร้างหรืออาจจะสังเกตพฤติกรรมในขณะที่ผู้เรียนร่วมกิจกรรม แล้วกำหนดคำถามที่จะนำไปสู่คำตอบที่สะท้อนให้ผู้เรียนฉุกใจคิด และปรับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมที่ผู้สอนต้องการแก้ไข

จากแนวคิดและหลักการที่กล่าวมาล้วนมีความสอดคล้องกับหลักสูตรการงานอาชีพ สารการดำรงชีวิตและครอบครัว และหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ที่เน้นการปฏิบัติจริงจนเกิดความมั่นใจและภูมิใจในผลสำเร็จของงาน เพื่อให้ค้นพบความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตนเอง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง เป็นการจัดการเรียนรู้มุ่งเน้นประสบการณ์ด้านอาชีพให้เกิดกับนักเรียนโดยตรง มุ่งเน้นการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง พร้อมทั้งสร้างเยาวชนให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่า สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน นักเรียนสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงรอบด้าน นักเรียนได้รับการบ่มเพาะความเข้มแข็งในอนาคต โดยนำทรัพยากรที่มีคุณค่าในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างสร้างสรรค์

5. ความพึงพอใจ

ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นคำที่มีความหมายหลากหลาย ซึ่งได้จากแนวคิดแต่ละทัศนะตามกรอบความคิด และความเชื่อของแต่ละบุคคลที่ยึดถือ นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

จิราภรณ์ หอมกลิ่น (2558 หน้า 52) ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เมื่อได้รับการตอบสนองตามความต้องการหรือได้รับการยกย่องชมเชย

อรรณณ จันทรแท้ (2554 หน้า 58) ให้ความหมายความพึงพอใจว่า หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด หรือเจตคติของบุคคลที่มีต่อการทำงานหรือปฏิบัติกิจกรรมในเชิงบวก ดังนั้นความพึงพอใจในการเรียนรู้จึงหมายถึง ความรู้สึกยินดี ชอบใจในการร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน และต้องการดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ จนบรรลุผลสำเร็จ

จำปา วัฒนศิรินทรเทพ (2559 หน้า 48) สรุปไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ การแสดงความรู้สึก ความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยแสดงพฤติกรรมออกมา 2 ลักษณะ คือ ทางบวก ซึ่งแสดงในลักษณะความชอบ ความพึงพอใจ ความสนใจ เห็นด้วย ทำให้อยากทำงานหรือปฏิบัติกิจกรรม อีกลักษณะหนึ่งคือ ทางลบ ซึ่งจะแสดงออกในลักษณะของความเกลียด ไม่พึงประสงค์ ไม่พอใจ ไม่สนใจไม่เห็นด้วย อาจทำให้บุคคลเกิดความเบื่อหน่าย หรือต้องการหนีห่างจากสิ่งนั้น นอกจากนี้ความพึงพอใจอาจจะแสดงออกในลักษณะความเป็นกลางก็ได้ เช่น รู้สึกเฉย ๆ ไม่รัก ไม่ชอบไม่น่าสนใจในสิ่งนั้น ๆ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2549 หน้า 102) ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า หมายถึง พอใจ ชอบใจ

กชกร เป้าสุวรรณ และคณะ (2557 หน้า 28) ได้กล่าวถึง ความหมายของความพึงพอใจว่า ความพึงพอใจหมายถึง สิ่งที่เราจะเป็นไปตามความต้องการ ความพึงพอใจเป็นผลของการแสดงออกของ

ทัศนคติของบุคคลอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งเป็นความรู้สึกเอนเอียงของจิตใจที่มีประสบการณ์ที่มนุษย์เราได้รับ อาจจะมากหรือน้อยก็ได้ และเป็นความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ แต่เมื่อได้สิ่งนั้น สามารถตอบสนองความต้องการ หรือทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกบวก เป็นความรู้สึกที่พึงพอใจ แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าสิ่งนั้นสร้างความรู้สึกผิดหวัง ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกทางลบ เป็นความรู้สึกไม่พึงพอใจ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ การแสดงความรู้สึก ความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือทัศนคติของบุคคล ที่มีต่องานหรือกิจกรรมซึ่งสามารถเป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ ระดับความพึงพอใจของแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกัน

ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ไชยยันต์ ชาญปริชาเรตน์ (2543 หน้า 52) ได้กล่าวถึงทฤษฎีทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะและความต้องการของมนุษย์ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการสร้างเสริมความพึงพอใจของบุคคล ได้อย่างเหมาะสม ประกอบด้วยทฤษฎีที่สำคัญ ดังนี้

1. ทฤษฎีของอับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow) มาสโลว์ตั้งทฤษฎีนี้โดยมีแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ไว้ ดังนี้

1.1 ลักษณะความต้องการมนุษย์ ประกอบด้วย

1.1.1 ความต้องการของมนุษย์เป็นไปตามลำดับชั้นความสำคัญโดยเริ่มจากระดับความต้องการขั้นต่ำไปสู่ความต้องการขั้นสูง

1.1.2 มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอ เมื่อความต้องการอย่างหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้วก็จะมีความต้องการสิ่งใหม่เข้ามาแทนที่

1.1.3 เมื่อความต้องการในระดับหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้ว จะไม่จูงใจให้เกิดพฤติกรรมต่อสิ่งหนึ่ง แต่จะมีความต้องการในระดับสูงเข้ามาแทน และเป็นแรงจูงใจให้เกิดพฤติกรรมในสิ่งนั้น

1.1.4 ความต้องการที่เกิดขึ้นอาศัยซึ่งกันและกัน มีลักษณะควบคู่กันคือ เมื่อความต้องการ อย่างหนึ่งไม่หมดสิ้นไป ก็จะมีความต้องการอย่างหนึ่งเกิดขึ้นมา

1.2 ลำดับชั้นความต้องการของมนุษย์ (hierarchy of needs) มี 5 ระดับ คือ

1.2.1 ความต้องการทางด้านกายภาพ (physiological needs) เป็นความต้องการเบื้องต้นเพื่อความอยู่รอด เช่น ความต้องการเรื่องอาหาร ที่อยู่อาศัย ความต้องการทางเพศ ความต้องการ ทางด้านร่างกาย จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคนก็ต่อเมื่อความต้องการทั้งหมดของตน ยังไม่ได้รับการตอบสนองเลย

1.2.2 ความต้องการทางด้านความปลอดภัย (safety needs) เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความป้องกันเพื่อให้เกิดความปลอดภัยจากอันตรายต่าง ๆ ที่เกิดกับร่างกาย ความเจ็บป่วยและความสูญเสียทางเศรษฐกิจ รวมถึงการรับประกันต่อความมั่นคงในหน้าที่การงานและส่งเสริมเพื่อให้เกิดความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ

1.2.3 ความต้องการความรักและความต้องการทางด้านสังคม (love and belonging needs) เป็นความต้องการที่เกี่ยวข้องกับการอยู่ร่วมกันและการได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น โดยมีความรู้สึกว่าตนเองนั้นเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มทางสังคมเสมอ เมื่อความต้องการทางด้านกายภาพและความปลอดภัยได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการด้านสังคมจะเริ่มเป็นสิ่งจูงใจ ที่สำคัญต่อพฤติกรรมของคน ทั้งนี้เพราะคนมีนิสัยชอบอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม

1.2.4 ความต้องการที่จะได้รับการยกย่อง (esteem needs) เป็นความต้องการระดับที่เกี่ยวกับความมั่นใจในตนเอง ในเรื่องความรู้ ความสามารถ เป็นความต้องการที่จะให้ผู้อื่น ยกย่องสรรเสริญเมื่อทำงานสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้สำเร็จ และความพึงพอใจในการมีฐานะเด่นทางสังคม

1.2.5 ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต (self actualization needs) เป็นความต้องการที่พิจารณาถึงสมรรถนะที่เป็นไปได้ของตนและการบรรลุเป้าหมายที่ตนต้องการ เมื่อบุคคลมีการพิจารณาถึงบทบาทของเขาในชีวิตว่าจะเป็นอย่างไรมาก่อน บุคคลนั้นจะผลักดันชีวิตของตนเองให้เป็นไปในทางที่ดีที่สุดตามที่คาดหมายไว้ ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับขีดความสามารถของเขาเองด้วย

2. ทฤษฎี ERG Theory เคลย์ตัน อัลเดอร์เฟอร์ (Clayton Alderfer) มีความเชื่อว่าความต้องการมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของมนุษย์เช่นเดียว Maslow แต่ความต้องการตามแนวคิดอัลเดอร์เฟอร์ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ด้วยกัน คือ

2.1 ความต้องการเพื่อดำรงชีวิต (existence needs) เป็นความต้องการทางกายภาพและความต้องการทางวัตถุที่ช่วยให้มนุษย์อยู่รอดได้ เช่น อาหาร น้ำ ที่อยู่อาศัย ค่าจ้างแรงงาน ความมั่นคง สวัสดิภาพ ความปลอดภัยก็จัดอยู่ในกลุ่มนี้

2.2 ความต้องการด้านความสัมพันธ์ (relatedness needs) เป็นความต้องการทางสังคม ความต้องการความรู้สึกปลอดภัยในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การได้รับการยอมรับ การมีชื่อเสียง และการได้รับการยกย่องจากสังคม เมื่อเทียบกับทฤษฎีของมาสโลว์ความต้องการด้านความสัมพันธ์นี้จะรวมถึงส่วนที่เป็นความต้องการความมั่นคง ปลอดภัย ความต้องการทางสังคมและบางส่วนของความต้องการเกียรติและศักดิ์ศรี และความต้องการทำตนให้ประจักษ์ทั้งหมด

1.3 แนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีนี้ เชื่อว่า มนุษย์อาจจะมีความต้องการ

หลายอย่างเกิดขึ้นในเวลาเดียวกัน โดยไม่ต้องจำเริญว่าความต้องการเบี่ยงล่ง จะต้องได้รับการตอบสนองก่อนจึงจะเกิดความต้องการเบี่ยงล่ง ยิ่งความต้องการได้รับการตอบสนองน้อยเท่าใด บุคคลก็จะมีความต้องการแต่ละประเภทมากยิ่งขึ้น ยิ่งความต้องการระดับต่ำได้รับการตอบสนองมากเท่าใด บุคคลก็จะมี ความต้องการระดับสูงมากขึ้นไปอีก ยิ่งความต้องการระดับสูงได้รับการตอบสนองน้อยเท่าใด บุคคลก็จะมีความต้องการในระดับต่ำมากขึ้นเท่านั้น

จะเห็นได้ว่า ความต้องการของมนุษย์นั้นมีอยู่มากมาย ทั้งปริมาณ และขอบเขต เพราะมนุษย์อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมือนกัน การกำหนดความต้องการพื้นฐานจึงแตกต่างกันไป แต่อย่างไรก็ตามหากความต้องการของมนุษย์ได้รับการตอบสนองแล้ว มนุษย์จะเกิดความพึงพอใจในระดับหนึ่ง ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะส่งผลถึงประสิทธิภาพในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วย

ขั้นตอนในการสร้างแบบวัดความพึงพอใจ

ระพินทร์ โพธิ์ศรี (2551, หน้า 38 - 40) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการสร้างแบบวัดความพึงพอใจ การแปลความหมายของการวัดความพึงพอใจ ระบบความพอใจ (Semantic Differential) และการปรับปรุงแบบวัดความพอใจ ดังนี้

การสร้างแบบวัดความพอใจ

ขั้นที่ 1 กำหนดกรอบเนื้อหาความพึงพอใจ คือ ให้เขียนนิยามซึ่งสามารถกระทำได้โดยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและกำหนดนิยาม สัมภาษณ์กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องอย่างน้อย 5 คน

ขั้นที่ 2 เลือกประเด็นที่วัดความพอใจและกำหนดวิธีการวัด

1. ประเด็นที่วัดความพอใจให้เลือกมาจากกรอบเนื้อหาที่กำหนดไว้ในขั้นที่ 1
2. วิธีการวัดความพอใจ โดยทั่วไปนิยมใช้วิธีการจัดอันดับคุณภาพ 5 ระดับ

และประเด็นวัดความพอใจเป็นทางบวกคะแนนจึงเป็นดังนี้

5	หมายถึง	พอใจอย่างยิ่ง/มากที่สุด
4	หมายถึง	พอใจมาก
3	หมายถึง	พอใจปานกลาง
2	หมายถึง	พอใจน้อย
1	หมายถึง	พอใจน้อยที่สุด

ขั้นที่ 3 จัดทำแบบวัดความพอใจฉบับร่าง

ขั้นที่ 4 ทดลองกับกลุ่มย่อย 1 คน เพื่อตรวจสอบความแม่นยำตรงเฉพาะหน้าขั้นต้น

ขั้นที่ 5 ทดลองกับกลุ่มย่อย 3 - 5 คน เพื่อตรวจสอบความแม่นยำตรงเฉพาะหน้าและความแม่นยำเชิงเนื้อหา

ขั้นที่ 6 ทดลองภาคสนาม เพื่อเป็นการวิเคราะห์ปรับปรุงคุณภาพของแบบวัด ความพึงพอใจโดยการหาค่าอำนาจจำแนก และความเชื่อมั่น ด้วยวิธีของครอนบัค (Cronbach)

ขั้นที่ 7 นำไปใช้จริง ถือว่าเป็นการทดลองภาคสนาม

การแปลความหมายของการวัดความพอใจ

กรณีความพึงพอใจด้วยการจัดอันดับ 5 อันดับ (5 พอใจมากที่สุด ถึง 1 พอใจน้อยที่สุด) สามารถแปลความหมายระดับความพอใจดังนี้

1.00 – 1.50 หมายถึง พอใจน้อยที่สุด

1.51 – 2.25 หมายถึง พอใจน้อย

2.26 – 2.50 หมายถึง พอใจค่อนข้างน้อย

2.51 – 3.50 หมายถึง พอใจพอสมควร

3.51 – 3.75 หมายถึง พอใจค่อนข้างมาก

3.76 – 4.50 หมายถึง พอใจมาก

4.51 – 5.00 หมายถึง พอใจเป็นอย่างยิ่ง/มากที่สุด

จากแนวคิดความพึงพอใจ เมื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอนผู้เรียนจะประสบความสำเร็จในการเรียน มีความกระตือรือร้น เรียนอย่างมีความสุข มีความรู้สึกที่ดีต่อความสำเร็จที่เกิดขึ้นทำให้เกิดความภาคภูมิใจ มั่นใจ ทั้งนี้ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง หรือคุณครู ควรให้กำลังใจ รับฟังให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนมีปัญหา ยกย่องชมเชย ให้สิ่งของตอบแทนเมื่อเขาทำความดีหรือทำงานได้สำเร็จ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้รายงานได้สร้างแบบสอบถามวัดความพึงพอใจ เพื่อวัดความรู้สึกที่ดีของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติมการแปรรูปอาหารชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เกี่ยวกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน/แหล่งเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งวัดโดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ที่ผู้รายงานสร้างขึ้นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 12 ข้อ

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อรพิน สหุณิล (2552) ได้ทำการวิจัย เรื่องการพัฒนาแบบฝึกปฏิบัติ เรื่องการทำปลาร้า 4 รส ที่เน้นทักษะกระบวนการ ซึ่งแผนที่ผู้ศึกษาค้นคว้าได้สร้างขึ้น สามารถนำไปพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรงกับชีวิตอาชีพเศรษฐกิจและ สังคมในท้องถิ่น

ของตน ใช้ทรัพยากรที่มีในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมที่สำคัญทำให้มีผลต่อการพัฒนา อาชีพและคุณภาพชีวิตที่ดีซึ่งได้ สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการสร้าง รายได้ให้กับชุมชน ให้ชุมชนมีความเข้มแข็งมั่นคงและนำไปสู่ผู้ผลิตที่ดีมีคุณภาพหรือเรียกว่าหนึ่งผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล อย่างแท้จริง พะยอม รุ่งสุวรรณ (2552) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการดำข้าวด้วยครกมองด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ Co - op Co - op ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ เรื่องการดำข้าวด้วยครกมอง ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ Co - op Co - op ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ 83.71 /81.08 ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ มีค่าเท่ากับ 0.59 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าร้อยละ 59.00 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ เรื่องการดำข้าวด้วยครกมอง ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ Co - op Co - op โดยรวมอยู่ในระดับมาก วันสนันท์ ประสันแพงศรี (2552) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ เรื่อง การนวดแผนไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ เรื่อง การนวดแผนไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 85.21/84.28 มีดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 0.7218 ซึ่งแสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ เรื่องการนวดแผนไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทำให้นักเรียนมีความก้าวหน้าร้อยละ 72.18 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการกลุ่ม สาระการเรียนรู้การงานอาชีพ เรื่อง การนวดแผนไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับมาก รัชนิยา อุตมะ (2552) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ เรื่องการประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.18/83.56 มีดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเท่ากับ 0.6761 ซึ่งแสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทำให้นักเรียนมีความก้าวหน้าร้อยละ 67.61 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ เรื่องการประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับมาก แซ่ม ศิริมาลา (2552) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยเน้นทักษะกระบวนการทำงาน เรื่องการปลูกไม้ดอกไม้ประดับในภาชนะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ เรื่องการปลูกไม้ดอกไม้ประดับในภาชนะ ชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.92/86.63 มีดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะ กระบวนการ ค่าเท่ากับ 0.7100 ซึ่งแสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะ กระบวนการ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ เรื่องการปลูกไม้ดอกไม้ประดับในภาชนะ ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 ทำให้นักเรียนมีความก้าวหน้าร้อยละ 71.00 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมาก สาคกร สะเดา (2552) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้น ทักษะกระบวนการ เรื่อง การเลี้ยงไก่เนื้อพันธุ์สามสายเลือด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่าแผนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการ เรื่องการเลี้ยงไก่เนื้อพันธุ์สามสายเลือด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.55/84.47 มีดัชนีประสิทธิผล ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เน้นทักษะ กระบวนการเรื่อง การเลี้ยงไก่เนื้อพันธุ์สามสายเลือด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเท่ากับ 0.5929 ซึ่งแสดง ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ เรื่องการเลี้ยงไก่ เนื้อพันธุ์สามสายเลือด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทำให้นักเรียนมีความก้าวหน้าร้อยละ 59.29 นักเรียนมีความ พึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก โกศล พิพัฒน์โยธะพงศ์ (2552) ได้ศึกษาผลการ จัดการเรียนรู้โดยเน้นทักษะกระบวนการ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ เรื่อง การเขียนแบบรูปไอโซ เมตริก ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการ กลุ่มสาระ การเรียนรู้การงานอาชีพ เรื่องการเขียนแบบรูปไอโซเมตริก ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.57/88.43 มีดัชนีประสิทธิผล ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ มีค่าเท่ากับ 0.6727 ซึ่งแสดงว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการ ทำให้นักเรียนมีความก้าวหน้าร้อยละ 67.27 นักเรียนมี ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ในระดับความพึงพอใจโดยรวมและเป็นรายด้านในระดับ มาก วราภรณ์ ภูภักดี (2553) ได้ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทำงานของ นักเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการของนักเรียน ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ผลการใช้รูปแบบการจัดการรู้การปฏิบัติจริงร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อพัฒนา ทักษะกระบวนการทำงานของนักเรียน อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 89.4 พิศมัย บ้านใหม่ (2553) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะกระบวนการทำงานโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการ 9 ชั้น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า แผนการ จัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการทั้ง 9 ชั้น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.35/85.33 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ เรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการทำงาน 9 ชั้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลัง เรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความพึงพอใจในการเรียนโดยใช้แผนการ

เรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการ 9 ชั้น อยู่ในระดับมาก วราวุธ ปักษา (2557) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการทำงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ เรื่องการเพาะเห็ดนางฟ้า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 92.42/92.67 มีดัชนีประสิทธิผล ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเท่ากับ 0.8804 ซึ่งแสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ เรื่องการเพาะเห็ดนางฟ้า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทำให้นักเรียนมีความก้าวหน้าร้อยละ 88.04 ทักษะกระบวนการทำงานเรื่อง การเพาะเห็ดนางฟ้า ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยด้านการวิเคราะห์งาน คิดเป็นร้อยละ 94.2 อยู่ในระดับดีมาก ด้านการวางแผนการทำงานมีคะแนนคิดเป็นร้อยละ 93.78 อยู่ในระดับดีมาก ด้านการประเมินผลงานมีคะแนนคิดเป็นร้อยละ 93.68 อยู่ในระดับดีมาก ในภาพรวมมีค่าคิดเป็นร้อยละ 93.67 อยู่ในระดับดีมาก นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ เรื่องการเพาะเห็ดนางฟ้า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับมาก

จากเอกสารงานวิจัย แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยเน้นทักษะกระบวนการทำงาน สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะปฏิบัติที่ดี นั้น ผู้สอนควรเริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์เนื้อหาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียน ตามมาตรฐาน และตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติงานเพื่อเป็นการฝึกการทำงาน เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจงานที่ปฏิบัติ และเรียนรู้ลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน สามารถทำให้ผลการเรียนรู้ของนักเรียนสูงขึ้น ผู้รายงาน จึงพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต สาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติมการแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อให้นักเรียนมีศักยภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร คือมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิต การอาชีพ และเทคโนโลยี มาใช้ประโยชน์ในการทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ แข่งขันในสังคมไทย และสากล เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองเพื่อรายงานผลการจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติมการแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีหัวข้อที่ทำการวิจัยคือ 1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 2) แบบแผนการวิจัย 3) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 4) วิธีสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ 5) การเก็บรวบรวมข้อมูล 6) การวิเคราะห์ข้อมูล และ 7) สถิติที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 20 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) ซึ่งผู้รายงานเป็นครูผู้สอน

2. แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองผู้รายงานใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียว วัดผลก่อนและหลังการทดลอง (One group pretest – posttest desing)

O ₁	X	O ₂
----------------	---	----------------

ภาพที่ 2 แบบแผนการทดลอง

ที่มา : มลิวัลย์ สมศักดิ์ (2550, หน้า 110 - 111)

ความหมายของสัญลักษณ์

O ₁	แทน	การทดสอบก่อนการทดลอง
X	แทน	การจัดการเรียนการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต
O ₂	แทน	การทดสอบหลังการทดลอง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 3 ชนิด ประกอบด้วย

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติม การแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 รายวิชาเพิ่มเติม การแปรรูป หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 นางฟ้าจำลอง จำนวน 6 แผนฯ ละ 4 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 24 ชั่วโมง

3.2 แบบประเมินทักษะชีวิต

3.3 แบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ที่ผู้รายงานสร้างขึ้น จำนวน 12 ข้อ เป็นแบบสอบถามมาตราประมาณค่า (Rating scale)

4. วิธีการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

4.1 การสร้างและหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต สาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติม การแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 6 แผนฯ เวลา 24 ชั่วโมง มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

4.1.1 วิเคราะห์หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

4.1.2 ศึกษาคู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญ สาระการเรียนรู้ คุณภาพของนักเรียน มาตรฐานการเรียนรู้ แนวดำเนินการ ผลการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา เพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาของบทเรียน

4.1.3 ศึกษาวิธีสร้างและการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

4.1.4 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติม การแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 6 แผนฯ เวลา 24 ชั่วโมง โดยได้ดำเนินการดังนี้

4.1.4.1 นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา กับจุดประสงค์และกระบวนการเรียนรู้ การใช้สื่อ การวัดผลและประเมินผล

4.1.4.2 นำคะแนนการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์การให้ความหมายจากช่วงค่าเฉลี่ยรายข้อของ บุญชม ศรีสะอาด (2545, หน้า 27) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ได้ค่าเฉลี่ย 4.75 อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด แสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดจึงสามารถนำไปใช้จัดการเรียนรู้ได้

4.1.4.3 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุง แก้ไข และจัดทำเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

4.2 การสร้างและหาคุณภาพของแบบประเมินทักษะชีวิต เป็นแบบบันทึกพฤติกรรมทักษะชีวิต ก่อนเรียน และ หลังเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 มีขั้นตอน ดังนี้

4.2.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวัดการปฏิบัติของนักเรียน ตามทักษะ กระบวนการ ทำงานจากหนังสือพื้นฐานการวิจัยการศึกษาต่างๆ (บุญชม ศรีสะอาด, 2551 หน้า 95)

4.2.2 วิเคราะห์เนื้อหาและตัวชี้วัดในหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการวัด เพื่อเป็นแนวในการสร้างแบบประเมินทักษะชีวิต

4.2.3 สร้างแบบประเมินทักษะชีวิต ก่อนเรียนและหลังเรียนเป็นแบบบันทึกพฤติกรรม ทักษะชีวิตที่คาดหวัง ตามตัวชี้วัดขององค์ประกอบจำนวน 4 ด้าน ได้แก่

องค์ประกอบด้านที่ 1 การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

องค์ประกอบด้านที่ 2 การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

องค์ประกอบด้านที่ 3 การจัดการกับอารมณ์และความเครียด

องค์ประกอบด้านที่ 4 การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น

โดยกำหนดเกณฑ์การแปลผลดังนี้ (ปัญญา สังข์ภิรมย์และคณะ, 2550 หน้า 37)

เกณฑ์การพิจารณาให้ระดับองค์ประกอบทักษะชีวิต

ร้อยละ 80 ขึ้นไป หมายถึงพฤติกรรมทักษะชีวิตผู้เรียนอยู่ในระดับ ดีมาก ระดับคุณภาพ 4

ร้อยละ 60 - 79 หมายถึงพฤติกรรมทักษะชีวิตผู้เรียนอยู่ในระดับ ดี ระดับคุณภาพ 3

ร้อยละ 40 - 59 หมายถึงพฤติกรรมทักษะชีวิตผู้เรียนอยู่ในระดับ พอใช้ ระดับคุณภาพ 2

ร้อยละ 0 - 40 หมายถึงพฤติกรรมทักษะชีวิตผู้เรียนอยู่ในระดับ ปรับปรุง ระดับคุณภาพ 1

4.2.4 นำแบบประเมินทักษะชีวิตให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน (ซึ่งเป็นชุดเดียวกับที่พิจารณาแผนการจัดการเรียนรู้) เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของเกณฑ์การให้คะแนน การประเมิน

ทักษะชีวิต เลือกแบบประเมินที่มีค่าตั้งแต่ 0.50 ถึง 1.00 จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ พบว่าผ่านเกณฑ์ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 0.67 ถึง 1.00 จึงถือว่าเป็นแบบประเมินทักษะชีวิตที่มีคุณภาพ

4.2.5 จัดพิมพ์แบบประเมินทักษะชีวิตฉบับจริง เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ทั้งก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

4.3 แบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดการเรียนด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ที่ผู้รายงานสร้างขึ้น จำนวน 12 ข้อ เป็นแบบสอบถามมาตราประมาณค่า (Rating scale) ดำเนินการดังนี้

4.3.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.3.2 สร้างแบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียน ตามหลักการเขียนข้อความวัดความพึงพอใจของลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายคะแนน พิจารณาค่าเฉลี่ย ดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
ต่ำกว่า 1.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.4.3 นำแบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียน ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญดู เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมของข้อความ

4.4.4 นำแบบสอบถามวัดความพึงพอใจมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จัดพิมพ์เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการทดลอง ซึ่งผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน อยู่ในระดับมาก (4.00) คิดเป็นร้อยละ 87.40

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้รายงานนำแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต สาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติม การแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 6 แผนฯ เวลา 24 ชั่วโมง ไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 20 คน ตามขั้นตอนดังนี้

5.1 ขั้นประเมินทักษะชีวิตก่อนเรียน ผู้รายงานได้ประเมินทักษะชีวิตก่อนเรียน ด้วยแบบประเมินทักษะ

5.3 ขั้นประเมินหลังเรียน หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ครบทั้ง 6 แผน 24 ชั่วโมงแล้ว ครูบันทึกพฤติกรรมทักษะชีวิตหลังเรียน โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต ชุดเดียวกับที่ใช้ประเมินก่อนเรียน นำคะแนนที่ได้จากการประเมินพฤติกรรมบันทึกไว้เพื่อเปรียบเทียบ พฤติกรรมทักษะชีวิตของนักเรียน

5.4 ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต สารการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติม การแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แบบสอบถามวัดความพึงพอใจที่ผู้รายงานสร้างขึ้น

5.5 เก็บรวบรวมข้อมูล นำคะแนนที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ ด้วยวิธีการทางสถิติ

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ของคะแนนที่ได้จากผลการประเมินพฤติกรรม ทักษะชีวิต

6.2 เปรียบเทียบความก้าวหน้าของพฤติกรรมทักษะชีวิต ด้วยการประเมินพฤติกรรมก่อนเรียน และหลังเรียน โดยใช้สถิติทดสอบ *t-test*

6.3 วิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วย กระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต สารการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติม การแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และร้อยละ

7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้รายงานใช้สถิติต่อไปนี้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 สถิติพื้นฐานได้แก่

1) ค่าเฉลี่ยมัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) (มลิวัลย์ สมศักดิ์, 2550 หน้า 45) โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนน
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

7.2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1) การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง หรือ IOC (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 117) โดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา หรือพฤติกรรม

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

7.3 สถิติในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1) หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 (E_1/E_2) (เผชญ์ กิจตระการ, 2544, หน้า 50) โดยใช้สูตร

$$\text{สูตร } E_1 = \frac{\frac{\sum x}{N} \times 100}{A}$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
 $\sum x$ แทน คะแนนของแบบประเมินพฤติกรรมทุกองค์ประกอบ รวมกัน
 A แทน คะแนนเต็มของแบบประเมินพฤติกรรมทุกองค์ประกอบ รวมกัน
 N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

$$\text{สูตร } E_2 = \frac{\frac{\sum y}{N} \times 100}{B}$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลสัมฤทธิ์

$\sum y$	แทน	กระบวนการของแบบทดสอบหลังเรียน
B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

2) วิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัด
ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต สารการเรียนรู้
การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติม การแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และร้อยละ ใช้
เกณฑ์แปลความหมายคะแนนของลิเคิร์ท (Likert scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2547, หน้า 45) ดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
ต่ำกว่า 1.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

7.4 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

เปรียบเทียบผลการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต ด้วยกระบวนการ PDAS Model
เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต สารการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติม การแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ใช้ค่าที (t – test) (t – test แบบ
Dependent Samples)(บุญชม ศรีสะอาด, 2547, หน้า 46) โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

เมื่อ t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตเพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
D	แทน	ค่าผลต่างระหว่างคะแนนประเมินก่อนเรียน - หลังเรียน
n	แทน	จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
$\sum D$	แทน	ผลรวมของผลต่างของคะแนนแต่ละคู่
$(\sum D)^2$	แทน	ผลรวมของผลต่างของคะแนนแต่ละคู่ทั้งหมดยกกำลังสอง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเพื่อรายงานผลการจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติมการแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้รายงานได้วิเคราะห์ข้อมูล และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ผลการศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติมการแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบ ผลการประเมินด้านทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยกระบวนการ PDAS Model

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติมการแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของข้อมูล ผู้รายงานใช้สัญลักษณ์ดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
$S.D.$	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบ t-test
$*$	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
E_1	แทน	ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบประเมินก่อนเรียน
E_2	แทน	ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบประเมินหลังเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้รายงานนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตารางตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติมการแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80

ผู้รายงานได้วิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติมการแปรรูปอาหารชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยวิเคราะห์จากการประเมินทักษะชีวิตของนักเรียนรวมกับการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติมการแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

รายการ	การทดลองกลุ่มตัวอย่าง (20 คน)		
	ประสิทธิภาพ	ประสิทธิภาพ	E_1 / E_2
	กระบวนการ	ผลลัพธ์	
	(E_1)	(E_2)	
เกณฑ์มาตรฐาน	80	80	80/80
ผลการวิเคราะห์	80.50	88.50	80.50/88.50
ผลการวิเคราะห์	สูงกว่าเกณฑ์	สูงกว่าเกณฑ์	80.50/88.50

จากตารางที่ 2 พบว่า ภาพรวมประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต รายวิชาเพิ่มเติมการแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างมีประสิทธิภาพโดยเฉลี่ยเท่ากับ 80.50/88.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบ ผลการประเมินด้านทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยกระบวนการ PDAS Model

ผู้รายงานได้เปรียบเทียบผลการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิตของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต โดยวิเคราะห์หา t-test ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิตของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน จากการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติมการแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

N	ก่อนเรียน				หลังเรียน				E_1 / E_2	t-test
	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	E_1	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	E_2	80.50 / 88.50	
20	100	80.50	5.20	80.50	100	88.50	4.80	88.50		5.9084
แปลความหมาย ==> ประสิทธิภาพของนวัตกรรม (กระบวนการ / ผลลัพธ์) มีค่าเท่ากับ 80.50 / 88.50										

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 จะเห็นได้ว่าผลการเปรียบเทียบการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิตของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน จากการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติมการแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 88.50 สูงกว่าก่อนเรียนจากการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติมการแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ผู้รายงาน วิเคราะห์ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ได้ผลดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติมการแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ประเด็นการประเมิน	ผลการประเมิน คะแนนรวม (60 คะแนน)	คิดเป็น ร้อยละ	ระดับ คุณภาพ
ด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้			
1. เนื้อหาการเรียนรู้วิชาการงานอาชีพด้วยกระบวนการ PDAS Model เป็นเรื่องที่น่าสนใจ	50	83.33	4
2. เนื้อหาที่เรียนด้วยกระบวนการ PDAS Model เหมาะสมกับนักเรียน	50	83.33	4
3. เนื้อหาที่สอนทันสมัยนำไปใช้ได้จริง	60	100	4
ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้			
4. ครูส่งเสริมให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม มีการช่วยเหลือกัน	54	90	4
5. ทักษะกระบวนการที่เรียนสามารถ นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	60	100	4
6. ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และร่วมกันอภิปราย	48	80	4
7. การได้ลงมือปฏิบัติงานด้วยกระบวนการPDAS ทำให้นักเรียนเข้าใจและจดจำได้ดี	55	91.67	4
8. ครูให้ความสนใจแก่นักเรียนอย่างทั่วถึงขณะสอน	50	83.33	4
ด้านสื่อการเรียนการสอน/แหล่งเรียนรู้			
9. มีวัสดุ/อุปกรณ์พร้อมและเพียงพอในการใช้สอย สำหรับการเรียนการสอน	55	91.67	4
10.สถานที่ที่ใช้จัดการเรียนการสอนสะอาด สะดวก พร้อมใช้งาน	50	83.33	4

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	ผลการประเมิน คะแนนรวม (60 คะแนน)	คิดเป็น ร้อยละ	ระดับ คุณภาพ
ด้านการวัดและประเมินผล			
11. นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานร่วมกัน อย่างเปิดเผยและยุติธรรม	48	80	4
12. นักเรียนมีความพึงพอใจในผลงานของตนเอง/กลุ่ม	50	83.33	4
สรุป		87.40	4

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติม การแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$)

คิดเป็นร้อยละ 87.40

บทที่ 5

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองเพื่อรายงานผลการจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติมการแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีหัวข้อที่ทำการวิจัยคือ 1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 2) แบบแผนการวิจัย 3) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 4) วิธีสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ 5) การเก็บรวบรวมข้อมูล 6) การวิเคราะห์ข้อมูล และ 7) สถิติที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 20 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) ซึ่งผู้รายงานเป็นครูผู้สอน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 3 ชนิด ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติม การแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 รายวิชาเพิ่มเติม การแปรรูปอาหาร สาระการเรียนรู้ที่ 1 หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 นางฟ้าจำลอง จำนวน 6 แผนฯ แผนฯ ละ 4 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 24 ชั่วโมง
2. แบบประเมินทักษะชีวิต
3. แบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ที่ผู้รายงานสร้างขึ้น จำนวน 12 ข้อ เป็นแบบสอบถามมาตราประมาณค่า (Rating scale) ผู้รายงานขอสรุปอภิปรายผลและให้ข้อเสนอแนะดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จากการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติม การแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 รายวิชาเพิ่มเติม การแปรรูปอาหาร หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 นางฟ้าจำลอง ผู้รายงานได้วิเคราะห์ข้อมูลตามจุดประสงค์การทดลอง สรุปได้ดังนี้

4. แผนการจัดการเรียนรู้โดยด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติมการแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ 80.50 /88.50 สูงกว่าเกณฑ์ ที่ตั้งไว้ 80/80

5. ผลการประเมินทักษะชีวิตของนักเรียนหลังได้รับการจัดกิจกรรมด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

6. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) คิดเป็นร้อยละ 87.40

อภิปรายผลการวิจัย

จากรายงานผลการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติม การแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 รายวิชาเพิ่มเติม การแปรรูปอาหาร หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 นางฟ้าจำลอง อภิปรายผลได้ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติมการแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ 80.50 /88.50 สูงกว่าเกณฑ์ ที่ตั้งไว้ 80/80 ที่เป็นเช่นนี้ เนื่องจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้รายงานได้ศึกษาค้นคว้าและสร้างขึ้นนั้น มีรายละเอียดที่ชี้แจงไว้ชัดเจน ตามขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ จึงทำให้ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้สูงกว่าเกณฑ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วราวุธ ปักษา (2560) ที่ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการทำงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ เรื่อง การเพาะเห็ดนางฟ้า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 นอกจากนี้ ยังพบว่างานวิจัยของ สาคร สะเดา (2559) ที่ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการ เรื่อง การเลี้ยงไก่เนื้อพันธุ์สามสายเลือด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัย พบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.55/84.8 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แซ่ม ศิริมาลา (2552) ที่ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่อง ผลการเรียนรู้โดยเน้นทักษะกระบวนการทำงานเรื่องการปลูกไม้ดอกไม้ประดับใน

ภาชนะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การอาชีพชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.92/86.63 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

จากผลการศึกษาและพัฒนาดังกล่าวข้างต้น จึงสรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการ เป็นวิธีการที่สามารถจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ ตามวัตถุประสงค์ที่หลักสูตรตั้งไว้

2. ผลการประเมินทักษะชีวิตของนักเรียนหลังได้รับการจัดกิจกรรมด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนมีคะแนนการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิตหลังได้รับการจัดการเรียนรู้สูงขึ้น เป็นการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้ฝึกทักษะการทำงานในกระบวนการกลุ่ม มีความรู้และทักษะในการทำงาน เห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง ฝึกผู้เรียนให้เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น อภิปรายและเสนอความคิด ตลอดจนสรุป ประเมินผลและเสนอผลงาน มีความรับผิดชอบ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และไม่เอาเปรียบผู้อื่น สามารถแก้ปัญหาที่ต้องเผชิญในชีวิตประจำวันเพื่อให้อยู่รอดปลอดภัย และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขซึ่งสอดคล้องกับ นางเยาว์ พรหมวัง (2560) ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะชีวิตที่เกี่ยวกับเพศศึกษา รายวิชาสุขศึกษา โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมบูรณาการกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา และวิธีการคิด แบบโยนิโสมนสิการ เพื่อพัฒนาเจตคติ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยสรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ทักษะชีวิตมีดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.66 มีค่าสัมประสิทธิ์ความผันแปรเท่ากับ 0.07 2. นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะชีวิต มีเจตคติเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะชีวิต มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความพึงพอใจของนักเรียน ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) คิดเป็นร้อยละ 87.40 ทั้งนี้เนื่องจาก แผนการจัดการเรียนรู้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย และลงมือปฏิบัติจริงเป็นกลุ่มทำให้นักเรียนได้ช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม และสามารถสร้างสรรค์ผลงานออกมาได้สำเร็จ จึงทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการทำงานอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชนิยา อุตมะ (2552) ที่ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ เรื่องการประดิษฐ์ดอกไม้จาก

ผ้าใยบัว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้งเพศชายและหญิงที่มีต่อการเรียนด้วยแผนการจัดการจัดการการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการทำงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ เรื่องการประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดคล้อยกับงานวิจัยของ โกศล พิพัฒน์โยธะพงศ์ (2552) ที่ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ เรื่องการเขียนแบบรูปไอโซเมตริก ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 สำหรับครูผู้สอน แผนการจัดการเรียนรู้มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้จากการศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้ทักษะกระบวนการทำงานของนักเรียน ครูผู้สอนสามารถนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการทำงานเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตไปใช้ให้เหมาะสม เพราะทำให้นักเรียนเกิดความสนใจที่จะร่วมกิจกรรม ทำให้บรรยากาศการเรียนรู้ น่าสนใจมากยิ่งขึ้น

1.2 ครูผู้สอนควรนำแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model ไปเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ อย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนากระบวนการทำงาน และทักษะชีวิตของนักเรียนต่อไป

1.3 ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สามารถนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการ PDAS Model ไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างแพร่หลายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ กับเนื้อหาอื่น ๆ และประยุกต์ใช้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้และระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อศึกษาว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model ทำให้ได้ผลแตกต่างกันหรือไม่ และมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด

ควรมีการศึกษาผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้ แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model ที่มีผลต่อตัวแปรด้านอื่น ๆ เช่น งานประดิษฐ์ งานเกษตร หรืองานอื่น ๆ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กชกร เป้าสุวรรณ และคณะ. (2550). รายงานการวิจัยเรื่อง ความคาดหวังและความพึงพอใจต่อการมาศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์พิษณุโลก. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัย และพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- กรมวิชาการ. (2551). คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2561). คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย.
- _____. (2560). มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และสาระภูมิศาสตร์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- เกริก ท่วมกลาง. (2548). การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเพื่อเลื่อนวิทยฐานะ. กรุงเทพฯ : เอลโล่.
- โกศล พิพัฒน์โยธะพงศ์. (2552). ผลการจัดการเรียนรู้โดยเน้นทักษะกระบวนการทำงานปลูกไม้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการเขียนแบบรูปไอโซเมตริก ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. การศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตร และการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จรัสศรี พัวจินดาเนตร. (2560). หลักกิจกรรมพื้นฐานการงานอาชีพสำหรับครู. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จำปา วัฒนศิรินทรเทพ. (2550). การพัฒนาแผนการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบโครงงาน วิทยาศาสตร์ เรื่องระบบนิเวศ ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 3. การศึกษาค้นคว้าอิสระ. การศึกษามหาบัณฑิตมหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จิราภรณ์ หอมกลิ่น. (2548). การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4 MAT เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- แช่ม ศิริมาลา. (2552). ผลการจัดการเรียนรู้โดยเน้นทักษะกระบวนการทำงาน เรื่องการปลูก
ไม้ดอกไม้ประดับในภาชนะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. การศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตร
และการสอน.บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ไชยยันท์ ชาญปริชารัตน์. (2543). ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีผลต่อการจัดการเรียนการสอน
ของโรงเรียนเทคโนโลยีภาคตะวันออกเฉียงเหนือจังหวัดขอนแก่น. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.
ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทักษะชีวิต. (2562). วัยรุ่นกับทักษะชีวิต. (ออนไลน์).เข้าถึงได้จาก :
<https://www.whiteswanfoundation.org/>
- ทิตนา แคมมณี. (2550). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.
(พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ : ด่านสุทธาการพิมพ์.
- ธนพร โมราบุตร. (2559). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้เน้นทักษะกระบวนการทำงาน กลุ่มสาระ
การเรียนรู้การงานอาชีพ เรื่องการทำน้ำสมุนไพรจากผลไม้ในท้องถิ่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.
(การศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต) มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2551). การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์แบบอิงเกณฑ์.
กรุงเทพฯ : B&B พับลิชชิ่งส์.
- _____. (2547). การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปัญญา สังข์ภิรมย์และคณะ. (2550). สดุดยอวิธีสอน การงานอาชีพและเทคโนโลยี นำไปสู่การจัดการ
เรียนรู้ของครูยุคใหม่. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์
- เผชญิ กิจระการ. (2544). การวิเคราะห์ประสิทธิภาพสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (E₁/E₂).
วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- _____. (2544). การหาค่าดัชนีประสิทธิผล. มหาสารคาม. ภาควิชาเทคโนโลยี
และสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2549). พจนานุกรม. กรุงเทพฯ : บริษัทนานมีบุ๊คพับลิเคชั่นส์.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 7).
กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- พิศมัย บ้านใหม่. (2553). การพัฒนาทักษะกระบวนการทำงานโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการ 9 ชั้น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- มลิวลย์ สมศักดิ์. (2550). เอกสารประกอบการสอน รายวิชา การวิจัยทางการศึกษา. นครศรีธรรมราช : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี. (2551). สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัชนิย์ อุตมะ. (2552). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีเรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : นานมีบุคส์พับลิเคชันส์.
- วรภรณ์ ภูักดี (2553). รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทำงานของนักเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วรายุ ปักษา. (2557). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการทำงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการเพาะเห็ดนางฟ้า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วัลลภ กันทรัพย์. (2558). แนวคิดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สยมพร ไหวฉลาด. (2553). การเปรียบเทียบทักษะกระบวนการทำงาน และความคิดสร้างสรรค์ในงานประดิษฐ์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนรู้ตามขั้นตอน ของเชลซิงเจอร์ กับที่เรียนรู้การปฏิบัติจริงร่วมกับการระดมสมอง. วิทยานิพนธ์. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สาคร สะเดา. (2552). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการ เรื่อง การเลี้ยงไก่เนื้อ พันธุ์สามสายเลือด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. การศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุคนธ์ สินธพานนท์. (2550). นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ 9119 เทคนิควิธีคิด.
- อรพิน สหุณิล. (2552). รายงานการพัฒนาแบบฝึกปฏิบัติ ที่เน้นทักษะกระบวนการ เรื่อง การทำปลาร้า 4 รส. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://www.kroobannok.com/14742>
- อรรวรรณ จันทร์แท่น. (2554). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดสมอง เป็นฐานเรื่องการบวกและการลบจำนวนที่มีผลลัพธ์และตัวตั้งไม่เกิน 20 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. การศึกษาค้นคว้าอิสระ (กศ.ม. หลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Good, Carter. (1973). *Dictionary of Education. Education*. Edited by Carter V. Good
New York: Magraw – Hillbook Company, Inc.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ

ศธ ๐๔๑๖๓.๐๑๓/๕๖

โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง ๓/๘๙ หมู่ที่ ๑
ตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองฯ
จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๑๐๐

๙ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพนวัตกรรม

เรียน นางจริยา ชั่งสุนทร

ด้วย นางวารุณี สังข์ผล ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑ ได้จัดทำนวัตกรรม เรื่อง *การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติม การแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒*

โรงเรียนพิจารณาเห็นแล้วว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในด้านการจัดการเรียนการสอน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพนวัตกรรม *การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต* และให้ คำปรึกษาแนะนำ เพื่อให้การจัดทำนวัตกรรมดำเนินการได้อย่างสมบูรณ์ถูกต้อง

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความ อนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายจำนงค์ นวลขาว)

ผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมสร้างตนเอง

โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง

๐๗๗ - ๓๕๕ - ๕๐๐

ศธ ๐๔๑๖๓.๐๑๓/๕๗

โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง ๓/๘๙ หมู่ที่ ๑
ตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองฯ
จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๑๐๐

๙ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพนวัตกรรม

เรียน ดร. อเนก สุตจันทร์

ด้วย นางวารุณี สังขผล ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑ ได้จัดทำนวัตกรรม เรื่อง *การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติม การแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒*

โรงเรียนพิจารณาเห็นแล้วว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในด้านการจัดการเรียนการสอน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพนวัตกรรม *การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต* และให้ คำปรึกษาแนะนำ เพื่อให้การจัดทำนวัตกรรมดำเนินการได้อย่างสมบูรณ์ถูกต้อง

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความ อนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายจำนงค์ นวลขาว)

ผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมสร้างตนเอง

โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง

๐๗๗ - ๓๕๕ - ๕๐๐

ศธ ๐๔๑๖๓.๐๑๓/๕๘

โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง ๓/๘๙ หมู่ที่ ๑
ตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองฯ
จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๑๐๐

๙ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพนวัตกรรม

เรียน นางปิยะนารถ เกตุแก้ว

ด้วย นางวารุณี สังขผล ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑ ได้จัดทำนวัตกรรม เรื่อง *การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติม การแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒*

โรงเรียนพิจารณาเห็นแล้วว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในด้านการจัดการเรียนการสอน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพนวัตกรรม *การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต* และให้ คำปรึกษาแนะนำ เพื่อให้การจัดทำนวัตกรรมดำเนินการได้อย่างสมบูรณ์ถูกต้อง

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความ อนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายจำนงค์ นวลขาว)

ผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมสร้างตนเอง

โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง

๐๗๗ - ๓๕๕ - ๕๐๐

ศธ ๐๔๑๖๓.๐๑๓/๖๖

โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง ๓/๘๙ หมู่ที่ ๑
ตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองฯ
จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๑๐๐

๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุญาตยืมเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสมหวัง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางวารุณี สังขผล ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑ ได้จัดทำนวัตกรรม เรื่อง การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติม การแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ มีความประสงค์ขอยืมเครื่องมือเพื่อหาความเชื่อมั่นในการวิจัย ดังนั้น โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง จึงขออนุญาตยืมจากท่านเพื่ออำนวยความสะดวกในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยดังกล่าวขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอแสดงความนับถือ

(นายจำนงค์ นวลขาว)

ผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมสร้างตนเอง

โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง

๐๗๗ - ๓๕๕ - ๕๐๐

ศธ ๐๔๑๖๓.๐๑๓/๖๗

โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง ๓/๘๙ หมู่ที่ ๑
ตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองฯ
จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๑๐๐

๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุญาตยืมเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางใหญ่

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางวารุณี สังขผล ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑ ได้จัดทำนวัตกรรม เรื่อง การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติม การแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ มีความประสงค์ขอยืมเครื่องมือเพื่อหาความเชื่อมั่นในการวิจัย ดังนั้น โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง จึงขออนุญาตยืมจากท่านเพื่ออำนวยความสะดวกในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยดังกล่าวขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอแสดงความนับถือ

(นายจังก์ นวลขาว)

ผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมสร้างตนเอง

โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง

๐๗๗ - ๓๕๕ - ๕๐๐

ศธ ๐๔๑๖๓.๐๑๓/๖๘

โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง ๓/๘๙ หมู่ที่ ๑
ตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองฯ
จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๑๐๐

๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุญาตยืมเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดกลางใหม่

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางวารุณี สังขผล ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑ ได้จัดทำนวัตกรรม เรื่อง การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติม การแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ มีความประสงค์ขอยืมเครื่องมือเพื่อหาความเชื่อมั่นในการวิจัย ดังนั้น โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง จึงขออนุญาตยืมจากท่านเพื่ออำนวยความสะดวกในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยดังกล่าวขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอแสดงความนับถือ

(นายจำนงค์ นวลขาว)

ผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมสร้างตนเอง

โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง

๐๗๗ - ๓๕๕ - ๕๐๐

ภาคผนวก ข

แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง นางฟ้าจำลอง กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
รายวิชาเพิ่มเติม การแปรรูปอาหาร รหัส ง ๒๐๒๑๔ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นางฟ้าสะบัดพาย เวลา ๔ ชั่วโมง

สอนวันที่เดือน.....พ.ศ.....

ผลการเรียนรู้

๑. เลือก เตรียม ใช้ บำรุงรักษาเครื่องมืออุปกรณ์เพื่อการแปรรูปอาหารได้อย่างเหมาะสมและถูกวิธี
๒. ฝึกปฏิบัติการแปรรูปอาหาร/ถนอมอาหารจากวัตถุดิบที่มีในท้องถิ่น เป็น อาหารคาว หวาน และเครื่องดื่มได้อย่างสร้างสรรค์
๓. อธิบายเทคนิค วิธีการ ในการสร้างสรรค์งานด้วยความรับผิดชอบ ชยัน ประหยัด อดออม และมุ่งมั่น อดทน ในการทำงาน ใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในการทำงานอย่างคุ้มค่า และถูกวิธี มีการประเมินผล การทำงาน และปรับปรุงงาน
๔. ออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้สวยงามและเหมาะสม
๕. สร้างรายได้ระหว่างเรียน และสามารถนำไปประกอบอาชีพได้
๖. คิดต้นทุนกำไรจากการแปรรูปอาหาร/การถนอมอาหารได้อย่างเหมาะสม
๗. นำเทคโนโลยีมาใช้ ในการทำงาน และทำงานอย่างมีความสุข มีคุณธรรม มีเจตคติที่ดีในการทำงาน ผลงานมีคุณภาพ

สาระสำคัญ

นางฟ้าสะบัดพาย หรือกอลาเม เป็นขนมไทยโบราณและเป็นขนมพื้นเมืองที่ขึ้นชื่อในท้องถิ่น อีกอย่างหนึ่งที่มีอย่างแพร่หลายในท้องถิ่น ต้นทุนในการทำต่ำ และจำหน่ายราคาไม่แพง ซึ่งนักเรียนควรเรียนรู้ขั้นตอนการทำ ในบทเรียนนี้ได้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสูตรโดยให้มีส่วนผสมของเห็ดนางฟ้าอบ บดละเอียดผสมลงไปขนม ซึ่งเป็นความแปลกใหม่ แต่รสชาติของขนมยังคงเดิม ทั้งยังคงประโยชน์ของเห็ดนางฟ้า และเป็นการเพิ่มมูลค่าของเห็ดนางฟ้าให้มีคุณค่าที่คู่ควร ซึ่งจะเป็นอีกแนวทางที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ในการสร้างรายได้ระหว่างเรียนจากการแปรรูปอาหารจากเห็ดนางฟ้า นำไปเป็นอาชีพเสริมและสามารถนำไปต่อยอดถ่ายทอดความรู้ให้กับคนในครอบครัวและคนในชุมชนได้อย่างกว้างขวางในอนาคต

สาระการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	บอก/อธิบายวิธีทำและขั้นตอนการทำงานฟ้าสะบัดพาย
ด้านทักษะกระบวนการ (P)	กระบวนการทำงานตามขั้นตอนจนสำเร็จ
ด้านคุณลักษณะ (A)	คุณลักษณะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถอธิบายขั้นตอนการทำงานฟ้าสะบัดพายได้ (K)
๒. นักเรียนสามารถปฏิบัติงานทำงานฟ้าสะบัดพายได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอน (P)
๓. นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข มีคุณธรรม มีเจตคติที่ดีในการทำงาน ผลงานมีคุณภาพ (A)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร : อธิบายการเตรียมวัตถุดิบและอุปกรณ์ ขั้นตอนการทำงานฟ้าสะบัดพาย
๒. ความสามารถในการคิด : ทักษะสังเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ การสร้างองค์ความรู้
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา : กระบวนการคิดแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต : ใช้กระบวนการกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้
๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี : การเก็บรวบรวมข้อมูล สรุปและรายงานข้อมูล

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มุ่งมั่นในการทำงาน : ทำงานด้วยความขยัน และพยายามให้งานสำเร็จตามเป้าหมายและนำเสนอผลงานด้วยความภาคภูมิใจ
๒. อยู่อย่างพอเพียง : คิดตัดสินใจในการปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายเหมาะสมกับศักยภาพตนเอง/กลุ่ม เลือกใช้วัสดุอุปกรณ์/วัตถุดิบที่มีในท้องถิ่นในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างประหยัด
๓. มีวินัย : ปฏิบัติกิจกรรมเป็นระบบระเบียบ รอบคอบ
๔. ใฝ่เรียนรู้ : ตั้งใจเรียน แสวงหาความรู้ใหม่แล้วสรุปเป็นองค์ความรู้

ชิ้นงาน/ภาระงาน

๑. นางฟ้าสะบัดพาย

๒. รายงานการทำงานางฟ้าสะบัดพาย

การวัดผลประเมินผล

ประเด็น	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การผ่าน
ด้าน K	ตรวจรายงานการทำงานางฟ้าสะบัดพาย	แบบประเมินผลรายงาน	- ได้ ๗ คะแนน ขึ้นไป ใน การประเมินแต่ละด้าน - ได้ร้อยละ ๗๐ ขึ้นไป ใน การประเมินรวมทุกด้าน
ด้าน P	สังเกตกระบวนการทำงาน	แบบประเมินผลการ ทำงาน	
ด้าน A	สังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะในการ ทำงาน	แบบประเมิน คุณลักษณะ	

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

ขั้นที่ ๑ ร่วมกำหนดเป้าหมาย ร่วมวางแผน (Planing : P)

๑. แบ่งกลุ่มนักเรียน ร่วมสนทนาเกี่ยวกับขนม/อาหารในท้องถิ่น ที่นักเรียนรู้จักและต้องการ
ทำกลุ่มละ ๑ ชนิด
๒. นักเรียนร่วมกันหาข้อสรุปและเลือกขนม/อาหารที่แต่ละกลุ่มนำเสนอ ซึ่งนักเรียนมีความ
ต้องการทำมากที่สุดโดยคำนึงถึงการหาวัตถุดิบที่ง่ายและมีในท้องถิ่น คือ กาละเม
๓. ครู/นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเห็ดนางฟ้าที่มีในโรงเรียน ที่เหลือจากการจำหน่าย ทำให้
ไร้คุณค่า ให้กลับมามีคุณค่าอีกครั้ง ด้วยการแปรรูปอาหารจากเห็ดนางฟ้า
๔. ให้นักเรียนดู youtube การทำกาละเม เมื่อดู youtube การทำกาละเม เสร็จสิ้น ให้
นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันคิดวิเคราะห์ว่ากาละเมมีส่วนผสมของวัตถุดิบอะไรบ้างและจะนำ
เห็ดนางฟ้าไปเป็นส่วนผสมในกาละเมที่นักเรียนต้องการทำได้อย่างไร ให้นักเรียนเสนอ
แนวทางและร่วมกันสรุปเพื่อดำเนินการทำกาละเมที่มีส่วนผสมของเห็ดนางฟ้า พร้อมร่วมกัน
ตั้งชื่อขนมให้น่าค้นหา คือ **นางฟ้าสะบัดพาย**
๕. เมื่อได้ข้อสรุปให้นักเรียนแต่ละกลุ่มและร่วมกันวางแผนการทำงาน หาวัตถุดิบ วัสดุอุปกรณ์
ในการทำ แบ่งหน้าที่รับผิดชอบและนำเสนอให้ครูทราบ

๖. ครูเติมเต็มแนะนำเสนอแนวทางวิธีการทำ วิธีการแปรรูปเห็ดนางฟ้าให้มีส่วนผสมในนางฟ้า สะบัดพาย ตลอดจนการเตรียมวัตถุดิบ วัสดุอุปกรณ์ในการทำนางฟ้าสะบัดพายเพื่อให้ นักเรียนเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติขั้นต่อไป (ในช่วงก่อนจะดำเนินการขั้นต่อไป นักเรียนต้องเตรียมเห็ดนางฟ้าเพื่อนำมาแปรรูปให้เหมาะสม คือนำเห็ดนางฟ้าไปตากแดด นำมาอบ นำมาบดให้เป็นผงละเอียดเพื่อใช้ในการทำขนม)

ชั่วโมงที่ ๒ - ๓

ขั้นที่ ๒ ร่วมปฏิบัติงาน (Do : D)

๑. ครูแจกใบความรู้ ขั้นตอนวิธีการทำ นางฟ้าสะบัดพาย (กอละเม) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม
๒. ครูอธิบาย แนะนำ วัตถุดิบที่ใช้ทำ วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการทำ และอธิบายขั้นตอนการทำเพิ่มเติม
๓. นักเรียนลงมือปฏิบัติงานการทำนางฟ้าสะบัดพาย ตามขั้นตอนในใบงาน
๔. ครูคอยเติมเต็ม แนะนำ ให้กับนักเรียนเมื่อนักเรียนเกิดปัญหาในแต่ละขั้นตอน
๕. เมื่อนักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติงานเสร็จตามขั้นตอน ให้นักเรียนช่วยกันทำความสะอาด เก็บอุปกรณ์ ตามแผนการดำเนินงานที่นักเรียนแต่ละกลุ่มได้วางไว้
๖. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำผลงานมาส่งโดยจัดตกแต่งผลงานอย่างสวยงาม

ขั้นที่ ๓ ร่วมประเมินพัฒนา (Assess : A)

๑. ครู/นักเรียนแต่ละกลุ่มชิมผลงานของตนเองและชิมผลงานของกลุ่มอื่น ๆ
๒. ร่วมกันเสนอแนะ อภิปราย วิพากษ์วิจารณ์ และสรุปผลจากบทเรียนที่ได้ ถึงรสชาติ ลักษณะภายนอกของขนม และลักษณะโดยรวม ร่วมกันเสนอแนะแนวทางวิธีการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นในกลุ่มที่ต้องปรับปรุง และในส่วนของกลุ่มที่ประสบผลสำเร็จก็ให้นำเสนอเทคนิค วิธีการที่แตกต่าง ให้เพื่อนกลุ่มอื่นรับทราบถึงวิธีการที่ประสบผลสำเร็จ

ชั่วโมงที่ ๔

ขั้นที่ ๔ ร่วมสู่ความสำเร็จ (Success : S)

๑. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันคิดและเขียนรายงาน นางฟ้าสะบัดพาย โดยครูเสนอหัวข้อให้นักเรียนเขียนดังนี้ แนวคิดในการทำ วัตถุประสงค์ วัสดุ/อุปกรณ์ในการทำ ขั้นตอนการ

ดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน ต้นทุน/กำไร คุณธรรมที่เกิดขึ้น ปัญหาอุปสรรค/แนวทางแก้ไข การต่อยอดความรู้ ครูคอยเติมเต็มแนะนำนักเรียนแต่ละกลุ่ม

๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอ รายงานโดยสร้างแผนผังความคิด ในกระดาศรูป หน้าชั้นเรียน
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งรายงานนางฟ้าสะบัดพาย เป็นรูปเล่ม ในชั่วโมงต่อไป
๔. ส่งเสริมการสร้างรายได้โดยร่วมกันทำขนมส่งขายในสหกรณ์โรงเรียน ขายครู และนำไปขายในชุมชน ในอนาคต

สื่อและแหล่งเรียนรู้

- ๑.ใบความรู้
- ๒.Youtube
- ๓.วัสดุ/วัตถุดิบ/อุปกรณ์ในการทำนางฟ้าสะบัดพาย
- ๔.กระดาศรูป ปากกาเคมีสีต่าง ๆ
- ๕.ห้องกรงาน

บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

ด้านความรู้ (K)

.....

.....

.....

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

.....

.....

.....

ด้านคุณลักษณะ(A)

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค/แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวรุณี สังข์ผล)

ครูผู้สอน

ใบความรู้การแปรรูปอาหารจากเห็ดนางฟ้า

นางฟ้าสะบัดพาย (กอละเม)

1. การวิเคราะห์

เป็นการนำเห็ดนางฟ้าสดมาถนอมอาหารและแปรรูปเพื่อให้บริโภคได้นาน ซึ่งต้องศึกษาวิธีการตากแห้ง การจัดเตรียม

อุปกรณ์ ภาชนะ เครื่องใช้ และคัดเลือกว่าวัตถุดิบที่มีคุณภาพให้พร้อม

2. วัตถุประสงค์ เพื่อรับประทาน เพื่อจำหน่าย

3. การวางแผนการทำงาน

3.1 สิ่งที่ต้องเตรียม เครื่องมือและอุปกรณ์

3.2 สิ่งที่ต้องเตรียม ส่วนผสม วัตถุดิบ

- ◆ เห็ดนางฟ้าอบบด 50 กรัม
- ◆ แป้งข้าวเหนียว 200 กรัม
- ◆ เกลือ 1 ช้อนชา
- ◆ น้ำตาลทราย 100 กรัม
- ◆ น้ำตาลอ้อย 120 กรัม
- ◆ กะทิ 500 กรัม
- ◆ งาขาว 1 ช้อนโต๊ะ

ควรใช้กระทะเคลือบ เพื่อไม่ให้ขนมติดกระทะ
อาจจะใส่ลงในตัวขนมเลยก็ได้
การรองพลาสติกในถาดเพื่อป้องกันขนมติดกันถาด
เปลี่ยนให้แข็งขาวเหนียวดำได้

4. กระบวนการขั้นตอนในการทำ

1. เก็บเห็ดนางฟ้าจากโรงเพาะเห็ด นำมาล้าง ผึ่งลมไว้ให้สะเด็ด น้ำตัดส่วนโคนที่แข็งออก ฉีกเห็ดนางฟ้าเป็นเส้นเล็ก ๆ แล้วนำไปตากแดดให้แห้ง นำมาอบอีกครั้งด้วยเตาอบไฟ 150 องศา เวลา 10 นาทีเพื่อไล่ความชื้น นำมาบดให้ละเอียดเป็นเนื้อผง

2. นำแป้ง น้ำตาลทราย น้ำตาลอ้อย เกลือ กะทิ ใส่กะละมัง ใช้พายกวนส่วนผสมให้เข้ากัน ใส่เห็ดนางฟ้าบด กวนให้เข้ากันอีกครั้ง

3. นำส่วนผสมใส่กระทะ เปิดไฟกลาง ใช้พายกวน กอละเมในกระทะ โดยไม่ให้หยุดกวน

4. แบ่งในกระทะจะจับตัวกันเป็นก้อน ให้กวนต่อไป จนแป้งเริ่มแห้งร้อน ให้เบาไฟอ่อน ๆ กวนไปอีกจนกว่าเนื้อขนมจะขึ้นมัน เสร็จ ร้อน

5. นำขนมที่สุกแล้ว เทใส่ในถาดที่รองถุงพลาสติกไว้ รอขนมเย็นตัวลง ตักใส่ถุง / ภาชนะ / บรรจุภัณฑ์ โรยงา พร้อมรับประทาน

เกณฑ์การให้คะแนนประเมินผลรายงาน (K)

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑.อธิบายขั้นตอนการทำงานตามลำดับถูกต้อง		มีการอธิบายขั้นตอนการทำงานตามลำดับถูกต้องชัดเจนเข้าใจได้	มีการอธิบายสลับขั้นตอนการทำงานบางขั้นตอนแต่ยังสามารถเข้าใจได้	อธิบายสลับขั้นตอนการทำงานจนไม่สามารถเข้าใจ
๒.มีข้อมูลครบถ้วนตามที่กำหนด	มีข้อมูลครอบคลุมครบทุกประเด็นตามที่กำหนดชัดเจนสมบูรณ์ มีการต่อยอดความรู้ที่เป็นประโยชน์สามารถเป็นแบบอย่างได้	มีข้อมูลครอบคลุมครบทุกประเด็นตามที่กำหนดมีการต่อยอดความรู้ที่เป็นประโยชน์แต่ยังขาดความชัดเจนและขาดความสมบูรณ์	มีข้อมูลไม่ครอบคลุมตามประเด็นที่กำหนด ไม่มีการต่อยอดความรู้ที่เป็นประโยชน์แต่ยังสามารถเข้าใจได้	มีข้อมูลไม่ครอบคลุมตามประเด็นที่กำหนด ไม่มีการต่อยอดความรู้ที่เป็นประโยชน์ขาดความชัดเจนไม่สามารถเข้าใจได้
๓.นำเสนอน่าสนใจ		มีรูปแบบการนำเสนอผลงานที่น่าสนใจชัดเจนสมบูรณ์ สามารถเป็นแบบอย่างได้	มีรูปแบบการนำเสนอผลงานที่น่าสนใจ แต่ยังขาดความชัดเจนและความสมบูรณ์	มีรูปแบบการนำเสนอผลงานพอใช้ได้ ขาดจุดเด่น ขาดความน่าสนใจ

เกณฑ์การให้คะแนนประเมินผลการทำงาน (P)

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑.การวางแผนการทำงาน		มีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงานและเสนอวิธีแก้ปัญหาหรือทางเลือกในการดำเนินงานอื่นๆได้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง	มีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงานและเสนอวิธีแก้ปัญหาหรือทางเลือกในการดำเนินงานอื่นๆได้	มีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงานน้อย
๒.ทำงานตามขั้นตอน	ทำงานตามระบบขั้นตอน เสร็จตามเวลาที่กำหนด ผลงานเป็นแบบอย่างได้	ทำงานตามระบบขั้นตอนเสร็จตามเวลาที่กำหนด	ทำงานตามระบบขั้นตอนแต่เสร็จไม่ตามเวลาที่กำหนด	ไม่ทำงานตามระบบขั้นตอนที่กำหนดและเสร็จไม่ตามเวลาที่กำหนด
๓.ผลสำเร็จของงาน		ผลสำเร็จของงานมีความสมบูรณ์ สามารถนำไปเป็นแบบอย่างได้	ผลสำเร็จของงานสมบูรณ์	ผลงานไม่สมบูรณ์

เกณฑ์การให้คะแนนประเมินคุณลักษณะ (A)

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑.มีความสุขในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	มีพฤติกรรมความเอื้ออาทร ต่อผู้อื่น รู้จักความพอดีและพอเพียง สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ มีจิตสาธารณะ สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่น รับทราบเป็นอย่างดี โดยแสดงออกอย่างชัดเจน ดีมาก	มีพฤติกรรมความเอื้ออาทร ต่อผู้อื่น รู้จักความพอดีและพอเพียง สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ มีจิตสาธารณะ สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่น รับทราบโดยแสดงออกได้ดี	มีพฤติกรรมความเอื้ออาทร ต่อผู้อื่น รู้จักความพอดีและพอเพียง สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ มีจิตสาธารณะ พอใช้	มีพฤติกรรมความเอื้ออาทร ต่อผู้อื่น ความพอดีและพอเพียง ความสามัคคีในหมู่คณะ และมีจิตสาธารณะ น้อย	ไม่มีพฤติกรรมความเอื้ออาทร ต่อผู้อื่น ไม่มีความพอดีและพอเพียง ไม่สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ และไม่มีจิตสาธารณะ ควรปรับปรุงพฤติกรรม
๒.ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น	ให้ความร่วมมือในการทำงานในกลุ่มดีมาก	ให้ความร่วมมือในการทำงานในกลุ่มดี	ให้ความร่วมมือในการทำงานในกลุ่มพอใช้	ให้ความร่วมมือในการทำงานในกลุ่มน้อย	ไม่ให้ความร่วมมือในการทำงานในกลุ่มควรปรับปรุงพฤติกรรม

ระดับคุณภาพการประเมินแต่ละด้าน

คะแนน ๙-๑๐ ระดับคุณภาพ ดีมาก

คะแนน ๗-๘ ระดับคุณภาพ ดี

คะแนน ๕-๖ ระดับคุณภาพ พอใช้

คะแนน ๐-๔ ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

ระดับคุณภาพการประเมินรวม

ร้อยละ ๘๐-๑๐๐ ระดับคุณภาพ ดีมาก

ร้อยละ ๗๐-๗๙ ระดับคุณภาพ ดี

ร้อยละ ๖๐-๖๙ ระดับคุณภาพ พอใช้

ร้อยละ ๐-๕๙ ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

ภาคผนวก ค
แบบบันทึกพฤติกรรมทักษะชีวิต
ก่อนเรียน - หลังเรียน

แบบบันทึกพฤติกรรมทักษะชีวิตก่อนเรียน

แบบบันทึกพฤติกรรมทักษะชีวิตก่อนเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕
องค์ประกอบที่ ๑ การตระหนักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

ที่.	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวัง									รวม	คะแนนเต็ม
		ตัวชี้วัด										
		ค้นพบความถนัด ความสามารถ และบุคลิกภาพของตนเอง	ค้นพบจุดเด่น จุดด้อยของตนเอง	ยอมรับความแตกต่างระหว่างตนเองและผู้อื่น	มองเห็นตนเองและผู้อื่นในแง่บวก	รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น	มีความภาคภูมิใจในตนเองและผู้อื่น	มีความเชื่อมั่นในตนเองและผู้อื่น	เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น	มีทักษะในการกำหนดเป้าหมาย และทิศทางสู่ความสำเร็จ		
	ระดับคุณภาพ	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๔๕	๕
๑	ด.ช.รณฤทธิ์ คงแจ้ง	๔	๔	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๒๙	๔
๒	ด.ช.ปวีรศร นทีพร	๔	๔	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๒๙	๔
๓	ด.ช.นรินทร์ ทูลยอดพันธ์	๔	๔	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๒๙	๔
๔	ด.ญ.เนตรชนก รุ่งสว่าง	๓	๓	๔	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๒๘	๔
๕	ด.ญ.คาริณี ชุมเพ็ญ	๓	๓	๔	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๒๘	๔
๖	ด.ญ.ณัฐนิชา นรมาตย์	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๓๖	๔
๗	ด.ญ.อริสรา ทองศร	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๓๖	๔
๘	ด.ญ.จันจิรา ปานนก	๔	๔	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๒๙	๔
๙	ด.ช.ธีระพงษ์ เพ็ชรแบน	๓	๓	๒	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๒๖	๓
๑๐	ด.ช.ธีระเดช สุดตา	๔	๔	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๒๙	๔
๑๑	ด.ช.กิตติกานต์ แก้วกันรัตน์	๔	๔	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๒๙	๔
๑๒	ด.ช.จิตติพัฒน์ พลาวุฒิชาติ	๓	๓	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒๐	๓
๑๓	ด.ช.ศุภณัฐ จำปาสาร	๔	๔	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๒๙	๔
๑๔	ด.ช.ธีรชัย ศิริสมบูรณ์	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๒๗	๓
๑๕	ด.ญ.สุดารัตน์ ศิลาเลิศ	๓	๓	๓	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๓๓	๔
๑๖	ด.ญ.ธัญวรัตน์ ฉันท์รักวงศ์	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๓๖	๔
๑๗	ด.ญ.สุวรรณี ธรรมมา	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๓๖	๔
๑๘	ด.ช.พีรพัฒน์ พรหมจันทร์	๔	๔	๓	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๓๕	๔
๑๙	ด.ญ.จารุวรรณ ทองบุตร	๔	๔	๓	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๓๕	๔
๒๐	ด.ญ.บุษกร นาคมุสิก	๔	๔	๓	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๓๕	๔
รวม												๗๗
คิดเป็นร้อยละ												๗๗.๐๐

ระดับคุณภาพ

- ๕ = มีพฤติกรรมแสดงออกชัดเจนดีเยี่ยม
๔ = มีพฤติกรรมแสดงออกชัดเจนดีมาก
๓ = มีพฤติกรรมแสดงออกชัดเจนดี
๒ = มีพฤติกรรมแสดงออกพอใช้
๑ = มีพฤติกรรมที่ควรปรับปรุง

ระดับคะแนนเต็ม ๕

- ๓๗-๔๕ ระดับคะแนน ๕
๒๘-๓๖ ระดับคะแนน ๔
๑๙-๒๗ ระดับคะแนน ๓
๑๐-๑๘ ระดับคะแนน ๒
๐-๙ ระดับคะแนน ๑

แบบบันทึกพฤติกรรมทักษะชีวิตก่อนเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕
องค์ประกอบที่ ๒ การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวัง							รวม	คะแนนเต็ม
		ตัวชี้วัด								
		เลือกรับข้อมูลข่าวสารอย่างไตร่ตรองและรู้เท่าทันสังคมที่เปลี่ยนแปลง	ตัดสินใจในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เผชิญอย่างมีเหตุผลและรอบคอบ	แก้ปัญหาสถานการณ์วิกฤตได้อย่างเป็นระบบ	มีจินตนาการและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	มองโลกในแง่ดี	มีทักษะในการแสวงหาข้อมูล และใช้ข้อมูลให้เป็นประโยชน์	ประเมินและสร้างข้อสรุปพบเรียนชีวิตของตนเอง		
	ระดับคุณภาพ	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๓๕	๕
๑	ด.ช.รณฤทธิ์ คงแจ้ง	๓	๔	๔	๔	๓	๓	๓	๒๔	๔
๒	ด.ช.ปวีศร นทีพร	๓	๔	๔	๔	๓	๓	๓	๒๔	๔
๓	ด.ช.นรินทร์ ทูลยอดพันธ์	๓	๔	๔	๔	๓	๓	๓	๒๔	๔
๔	ด.ญ.เนตรชนก รุ่งสว่าง	๓	๔	๔	๔	๓	๓	๓	๒๔	๔
๕	ด.ญ.คาริณี ชุมเพ็ญ	๔	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๒๒	๔
๖	ด.ญ.ณัฐนิชา นรมาตย์	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๒๘	๔
๗	ด.ญ.อริสรา ทองศร	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๒๘	๔
๘	ด.ญ.จันจิรา ปานนก	๓	๔	๔	๔	๓	๓	๓	๒๔	๔
๙	ด.ช.ธีระพงษ์ เพ็ชรแบน	๓	๔	๔	๔	๓	๓	๓	๒๔	๔
๑๐	ด.ช.ธีระเดช สุดตา	๓	๔	๔	๔	๓	๓	๓	๒๔	๔
๑๑	ด.ช.กิตติกานต์ แก้วกันรัตน์	๒	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๒๐	๓
๑๒	ด.ช.จิตติพัฒน์ พลาวุฒิวิติ	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๒๑	๓
๑๓	ด.ช.ศุภณัฐ จำปาสาร	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๒๑	๓
๑๔	ด.ช.ธีรชัย ศิริสมบุรณ์	๓	๔	๔	๔	๓	๓	๓	๒๔	๔
๑๕	ด.ญ.สุภารัตน์ ศิลาเลิศ	๓	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๒๗	๔
๑๖	ด.ญ.ธัญวรัตน์ ฉันทรักวงศ์	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๒๘	๔
๑๗	ด.ญ.สุวรรณี ธรรมมา	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๒๘	๔
๑๘	ด.ช.พีรพัฒน์ พรหมจันทร์	๓	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๒๗	๔
๑๙	ด.ญ.จารุวรรณ ทองบุตร	๓	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๒๗	๔
๒๐	ด.ญ.บุษกร นาคมุสิก	๓	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๒๗	๔
รวม										๗๗
คิดเป็นร้อยละ										๗๗.๐๐

ระดับคุณภาพ

- ๕ = มีพฤติกรรมแสดงออกชัดเจนดีเยี่ยม
๔ = มีพฤติกรรมแสดงออกชัดเจนดีมาก
๓ = มีพฤติกรรมแสดงออกชัดเจนดี
๒ = มีพฤติกรรมแสดงออกพอใช้
๑ = มีพฤติกรรมที่ควรปรับปรุง

ระดับคะแนนเต็ม ๕

- ๒๙-๓๕ ระดับคะแนน ๕
๒๒-๒๘ ระดับคะแนน ๔
๑๕-๒๑ ระดับคะแนน ๓
๘-๑๔ ระดับคะแนน ๒
๐-๗ ระดับคะแนน ๑

แบบบันทึกพฤติกรรมทักษะชีวิตก่อนเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕
องค์ประกอบที่ ๓ การจัดการกับอารมณ์และความเครียด

ที่.	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวัง				รวม	คะแนนเต็ม
		ตัวชี้วัด					
		ประเมินและรู้เท่าทันสภาวะ อารมณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเอง	จัดการความขัดแย้งต่าง ๆ ได้ ด้วยวิธีที่เหมาะสม	รู้จักคลายเครียดด้วยวิธีการ สร้างสรรค์	รู้จักสร้างความสุขให้กับตนเอง และผู้อื่น		
	ระดับคุณภาพ	๕	๕	๕	๕	๒๐	๕
๑	ด.ช.รณฤทธิ์ คงแ่ง	๕	๕	๕	๕	๑๖	๕
๒	ด.ช.ปวีศร นทีทร	๕	๕	๕	๕	๑๖	๕
๓	ด.ช.นรินทร์ ทูลยอดพันธ์	๕	๕	๕	๕	๑๖	๕
๔	ด.ญ.เนตรชนก รุ่งสว่าง	๓	๕	๕	๕	๑๕	๕
๕	ด.ญ.คาริณี ชุมเพ็ญ	๓	๕	๕	๕	๑๕	๕
๖	ด.ญ.ณัฐนิชา นรมาตย์	๕	๕	๕	๕	๑๖	๕
๗	ด.ญ.อริสรา ทองศร	๕	๕	๕	๕	๑๖	๕
๘	ด.ญ.จันจิรา ปานนก	๓	๓		๓	๑๕	๕
๙	ด.ช.ธีระพงษ์ เพ็ชรแบน	๓	๕	๕	๕	๑๕	๕
๑๐	ด.ช.ธีระเดช สุดตา	๕	๕	๕	๕	๑๖	๕
๑๑	ด.ช.กิตติกานต์ แก้วกันรัตน์	๕	๕	๕	๕	๑๖	๕
๑๒	ด.ช.จิตติพัฒน์ พลาภูวดี	๕	๕	๕	๕	๑๖	๕
๑๓	ด.ช.ศุภณัฐ จำปาสาร	๕	๕	๕	๕	๑๖	๕
๑๔	ด.ช.ธีรชัย ศิริสมบูรณ์	๓	๕	๕	๕	๑๕	๕
๑๕	ด.ญ.สุดารัตน์ ศิลาลิศ	๕	๕	๕	๕	๑๖	๕
๑๖	ด.ญ.ธัญวรัตน์ ฉันท์รักษวงศ์	๕	๕	๕	๕	๑๖	๕
๑๗	ด.ญ.สุวรรณี ธรรมมา	๕	๕	๕	๕	๑๖	๕
๑๘	ด.ช.พีรพัฒน์ พรหมจันทร์	๕	๕	๕	๕	๑๖	๕
๑๙	ด.ญ.จารุวรรณ ทองบุตร	๕	๕	๕	๕	๑๖	๕
๒๐	ด.ญ.บุษกร นาคมุสิก	๕	๕	๕	๕	๑๖	๕
รวม							๘๐
คิดเป็นร้อยละ							๘๐.๐๐

ระดับคุณภาพ

- ๕ = มีพฤติกรรมแสดงออกชัดเจนดีเยี่ยม
๔ = มีพฤติกรรมแสดงออกชัดเจนดีมาก
๓ = มีพฤติกรรมแสดงออกชัดเจนดี
๒ = มีพฤติกรรมแสดงออกพอใช้
๑ = มีพฤติกรรมที่ควรปรับปรุง

ระดับคะแนนเต็ม ๕

- ๑๗-๒๐ ระดับคะแนน ๕
๑๓-๑๖ ระดับคะแนน ๔
๙-๑๒ ระดับคะแนน ๓
๕-๘ ระดับคะแนน ๒
๐-๔ ระดับคะแนน ๑

แบบบันทึกพฤติกรรมทักษะชีวิต ก่อนเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
 โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑
 ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕
 องค์ประกอบที่ ๔ การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวัง							รวม	คะแนนเต็ม
		ตัวชี้วัด								
		ยืนยันความต้องการของตนเอง ปฏิเสธและต่อรองบนพื้นฐานของ ความถูกต้อง	กล้าแสดงความคิดเห็นอย่าง สร้างสรรค์	ทำงานร่วมกับผู้อื่นตามวิถี ประชาธิปไตย	มีจิตอาสาช่วยเหลือผู้อื่น	สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นด้วย สื่อสารเชิงบวก	เคารพกฎกติกาของสังคม	ให้คำปรึกษาแก่ผู้อื่นได้		
	ระดับคุณภาพ	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๓๕	๕
๑	ด.ช.รณฤทธิ์ คงแจ้ง	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๓	๒๗	๔
๒	ด.ช.ปวีศร นทีทร	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๓	๒๗	๔
๓	ด.ช.นรินทร์ ทูลยอดพันธ์	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๓	๒๗	๔
๔	ด.ญ.เนตรชนก รุ่งสว่าง	๔	๕	๔	๔	๔	๔	๓	๒๘	๔
๕	ด.ญ.ดาริณี ชุมเพ็ญ	๔	๕	๔	๔	๔	๔	๓	๒๘	๔
๖	ด.ญ.ณัฐนิชา นรมาตย์	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๔	๓๔	๕
๗	ด.ญ.อริสรา ทองศร	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๔	๓๔	๕
๘	ด.ญ.จันจิรา ปานนก	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๓	๓๓	๕
๙	ด.ช.ธีระพงษ์ เพ็ชรแบน	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๓	๒๗	๔
๑๐	ด.ช.ธีระเดช สุดตา	๔	๕	๔	๔	๔	๔	๓	๒๘	๔
๑๑	ด.ช.กิตติกานต์ แก้วกันรัตน์	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๒๑	๓
๑๒	ด.ช.จิตติพัฒน์ พลาภูมิวิติ	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๒๑	๓
๑๓	ด.ช.ศุภณัฐ จำปาสาร	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๒๑	๓
๑๔	ด.ช.ธีรชัย ศิริสมบุรณ์	๔	๕	๔	๔	๔	๔	๔	๒๙	๕
๑๕	ด.ญ.สุดาร์ตน ศิลาเลิศ	๔	๕	๔	๔	๔	๔	๔	๒๙	๕
๑๖	ด.ญ.ธัญวรัตน์ ฉันทรักวงศ์	๔	๕	๔	๔	๔	๔	๔	๒๙	๕
๑๗	ด.ญ.สุวรรณี ธรรมมา	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๒๘	๔
๑๘	ด.ช.พีรพัฒน์ พรหมจันทร์	๔	๕	๔	๔	๔	๔	๔	๒๙	๕
๑๙	ด.ญ.จารุวรรณ ทองบุตร	๔	๕	๔	๔	๔	๔	๔	๒๙	๕
๒๐	ด.ญ.บุษกร นาคมุสิก	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๒๘	๔
รวม										๘๘
คิดเป็นร้อยละ										๘๘.๐๐

ระดับคุณภาพ

๕ = มีพฤติกรรมแสดงออกชัดเจนดีเยี่ยม

๔ = มีพฤติกรรมแสดงออกชัดเจนดีมาก

๓ = มีพฤติกรรมแสดงออกชัดเจนดี

๒ = มีพฤติกรรมแสดงออกพอใช้

๑ = มีพฤติกรรมที่ควรปรับปรุง

ระดับคะแนนเต็ม ๕

๒๙-๓๕ ระดับคะแนน ๕

๒๒-๒๘ ระดับคะแนน ๔

๑๕-๒๑ ระดับคะแนน ๓

๘-๑๔ ระดับคะแนน ๒

๐-๗ ระดับคะแนน ๑

ตารางแสดงค่าคะแนนและร้อยละของทักษะชีวิต ก่อนเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕
จากการสังเกตขณะปฏิบัติกิจกรรมอื่น ๆ ที่กำหนดเฉพาะเจาะจงทุกตัวชี้วัด

ประเด็น	องค์ประกอบทักษะชีวิต	ผลการประเมิน คะแนนรวม (๑๐๐ คะแนน)	คิดเป็นร้อยละ	ระดับ คุณภาพ
องค์ประกอบที่ ๑	การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น	๗๗	๗๗.๐๐	๔
องค์ประกอบที่ ๒	การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	๗๗	๗๗.๐๐	๔
องค์ประกอบที่ ๓	การจัดการกับอารมณ์และความเครียด	๘๐	๘๐.๐๐	๔
องค์ประกอบที่ ๔	การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น	๘๘	๘๘.๐๐	๔
สรุป			๘๐.๕๐	๔

จากตารางแสดงค่าคะแนนและร้อยละของทักษะชีวิตก่อนเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จากการสังเกตขณะปฏิบัติกิจกรรมอื่น ๆ ที่กำหนด มีดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น มีคะแนนรวม ๗๗ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๐๐ ระดับคุณภาพ ๓ ดี

องค์ประกอบที่ ๒ การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ มีคะแนนรวม ๗๗ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๐๐ ระดับคุณภาพ ๓ ดี

องค์ประกอบที่ ๓ การจัดการกับอารมณ์และความเครียด มีคะแนนรวม ๘๐ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๐๐ ระดับคุณภาพ ๔ ดีมาก

องค์ประกอบที่ ๔ การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น มีคะแนนรวม ๘๘ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๐๐ ระดับคุณภาพ ๔ ดีมาก

สรุปทุกองค์ประกอบ เฉลี่ยร้อยละ ๘๐.๕๐ ระดับคุณภาพ ๔ ดีมาก

เกณฑ์การพิจารณาให้ระดับองค์ประกอบทักษะชีวิต

ค่าเฉลี่ยร้อยละ ๘๐-๑๐๐ หมายถึงพฤติกรรมทักษะชีวิตผู้เรียนอยู่ในระดับ ดีมาก ระดับคุณภาพ ๔
 ค่าเฉลี่ยร้อยละ ๖๐-๗๙ หมายถึงพฤติกรรมทักษะชีวิตผู้เรียนอยู่ในระดับ ดี ระดับคุณภาพ ๓
 ค่าเฉลี่ยร้อยละ ๔๐-๕๙ หมายถึงพฤติกรรมทักษะชีวิตผู้เรียนอยู่ในระดับ พอใช้ ระดับคุณภาพ ๒
 ค่าเฉลี่ยร้อยละต่ำกว่า ๔๐ หมายถึงพฤติกรรมทักษะชีวิตผู้เรียนอยู่ในระดับ ปรับปรุง ระดับคุณภาพ ๑

แบบบันทึกพฤติกรรมทักษะชีวิตหลังเรียน

แบบบันทึกพฤติกรรมทักษะชีวิตหลังเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕
องค์ประกอบที่ ๑ การตระหนักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวัง									รวม	คะแนนเต็ม
		ตัวชี้วัด										
		ค้นพบความถนัด ความสามารถ และบุคลิกภาพของตนเอง	ค้นพบจุดเด่น จุดด้อยของตนเอง	ยอมรับความแตกต่างระหว่างตนเองและผู้อื่น	มองเห็นตนเองและผู้อื่นในแง่บวก	รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น	มีความภาคภูมิใจในตนเองและผู้อื่น	มีความเชื่อมั่นในตนเองและผู้อื่น	เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น	มีทักษะในการกำหนดเป้าหมาย และทิศทาง สู่ความสำเร็จ		
	ระดับคุณภาพ	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๔๕	๕
๑	ด.ช.รณฤทธิ์ คงแจ้ง	๕	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๕	๔๐	๕
๒	ด.ช.ปวีศร นทีทร	๕	๔	๔	๔	๔	๕	๕	๔	๕	๔๐	๕
๓	ด.ช.นรินทร์ ทูลยอดพันธ์	๕	๔	๔	๔	๔	๕	๕	๔	๕	๔๐	๕
๔	ด.ญ.เนตรชนก รุ่งสว่าง	๕	๔	๔	๔	๔	๕	๕	๔	๕	๔๐	๕
๕	ด.ญ.ดาริณี ชุมเพ็ญ	๕	๔	๔	๔	๔	๕	๕	๔	๕	๔๐	๕
๖	ด.ญ.ณัฐนิชา นรมาตย์	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๔๕	๕
๗	ด.ญ.อริสรา ทองศรี	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๔๕	๕
๘	ด.ญ.จันจิรา ปานนก	๔	๔	๓	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๓๕	๔
๙	ด.ช.ธีระพงษ์ เพ็ชรแบน	๔	๔	๓	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๓๕	๔
๑๐	ด.ช.ธีระเดช สุดตา	๔	๔	๓	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๓๕	๔
๑๑	ด.ช.กิตติกานต์ แก้วกันรัตน์	๔	๔	๓	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๓๕	๔
๑๒	ด.ช.จิตติพัฒน์ พลาภูมิวิติ	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๒๗	๓
๑๓	ด.ช.ศุภณัฐ จำปาสาร	๔	๔	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๒๙	๔
๑๔	ด.ช.ธีรชัย ศิริสมบุญ	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๒๗	๓
๑๕	ด.ญ.สุดาร์ตน์ ศิลาลิข	๓	๓	๓	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๓๓	๔
๑๖	ด.ญ.ธัญวรัตน์ ฉันทรักวงศ์	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๓๖	๔
๑๗	ด.ญ.สุวรรณี ธรรมมา	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๔๕	๕
๑๘	ด.ช.พีรพัฒน์ พรหมจันทร์	๕	๔	๔	๔	๔	๕	๕	๔	๕	๔๐	๕
๑๙	ด.ญ.จารุวรรณ ทองบุตร	๕	๔	๔	๔	๔	๕	๕	๔	๕	๔๐	๕
๒๐	ด.ญ.บุษกร นาคมุสิก	๕	๔	๔	๔	๔	๕	๕	๔	๕	๔๐	๕
รวม												๘๙
คิดเป็นร้อยละ												๘๙.๐๐

ระดับคุณภาพ

๕ = มีพฤติกรรมแสดงออกชัดเจนดีเยี่ยม

๔ = มีพฤติกรรมแสดงออกชัดเจนดีมาก

๓ = มีพฤติกรรมแสดงออกชัดเจนดี

๒ = มีพฤติกรรมแสดงออกพอใช้

๑ = มีพฤติกรรมที่ควรปรับปรุง

ระดับคะแนนเต็ม ๕

๓๗-๔๕ ระดับคะแนน ๕

๒๘-๓๖ ระดับคะแนน ๔

๑๙-๒๗ ระดับคะแนน ๓

๑๐-๑๘ ระดับคะแนน ๒

๐-๙ ระดับคะแนน ๑

แบบบันทึกพฤติกรรมทักษะชีวิตหลังเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕
องค์ประกอบที่ ๒ การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวัง							รวม	คะแนนเต็ม
		ตัวชี้วัด								
		เลือกรับข้อมูลข่าวสารอย่างไตร่ตรองและรู้เท่าทันสังคมที่เปลี่ยนแปลง	ตัดสินใจในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เผชิญอย่างมีเหตุผลและรอบคอบ	แก้ปัญหาสถานการณ์วิกฤตได้อย่างเป็นระบบ	มีจินตนาการและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	มองโลกในแง่ดี	มีทักษะในการแสวงหาข้อมูลและใช้ข้อมูลให้เป็นประโยชน์	ประเมินและสร้างข้อสรุปบทเรียนชีวิตของตนเอง		
	ระดับคุณภาพ	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๓๕	๕
๑	ด.ช.รณฤทธิ์ คงแจ้ง	๔	๔	๔	๔	๔	๓	๓	๒๖	๔
๒	ด.ช.ปวีศร นทีทร	๔	๔	๔	๔	๔	๓	๓	๒๖	๔
๓	ด.ช.นรินทร์ ทูลยอดพันธ์	๔	๔	๔	๔	๔	๓	๓	๒๖	๔
๔	ด.ญ.เนตรชนก รุ่งสว่าง	๓	๔	๔	๔	๓	๓	๓	๒๕	๔
๕	ด.ญ.ดาริณี ชุมเพ็ญ	๓	๔	๔	๔	๓	๓	๓	๒๔	๔
๖	ด.ญ.ณัฐนิชา นรมาตย์	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๓๕	๕
๗	ด.ญ.อริสรา ทองศร	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๓๕	๕
๘	ด.ญ.จันจิรา ป่านน	๓	๔	๔	๔	๓	๓	๓	๒๔	๔
๙	ด.ช.ธีระพงษ์ เพ็ชรแบน	๓	๔	๔	๔	๓	๓	๓	๒๔	๔
๑๐	ด.ช.ธีระเดช สุดตา	๔	๔	๔	๔	๔	๓	๓	๒๖	๔
๑๑	ด.ช.กิตติกานต์ แก้วกันรัตน์	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๒๑	๓
๑๒	ด.ช.จิตติพัฒน์ พลาภูมิวิติ	๔	๔	๔	๔	๔	๓	๓	๒๑	๓
๑๓	ด.ช.ศุภณัฐ จำปาสาร	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๒๑	๓
๑๔	ด.ช.ธีรชัย ศิริสมบูรณ์	๓	๔	๔	๔	๓	๓	๓	๒๔	๔
๑๕	ด.ญ.สุภารัตน์ ศิลาลิศ	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๒๘	๔
๑๖	ด.ญ.ธัญวรัตน์ ฉันทรักวงศ์	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๓๕	๕
๑๗	ด.ญ.สุวรรณี ธรรมมา	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๓๕	๕
๑๘	ด.ช.พีรพัฒน์ พรหมจันทร์	๔	๔	๔	๔	๔	๕	๕	๓๐	๕
๑๙	ด.ญ.จารุวรรณ ทองบุตร	๔	๔	๔	๔	๔	๕	๕	๓๐	๕
๒๐	ด.ญ.บุษกร นาคมุสิก	๔	๔	๔	๔	๔	๕	๕	๓๐	๕
รวม										๘๔
คิดเป็นร้อยละ										๘๔.๐๐

ระดับคุณภาพ

๕ = มีพฤติกรรมแสดงออกชัดเจนดีเยี่ยม

๔ = มีพฤติกรรมแสดงออกชัดเจนดีมาก

๓ = มีพฤติกรรมแสดงออกชัดเจนดี

๒ = มีพฤติกรรมแสดงออกพอใช้

๑ = มีพฤติกรรมที่ควรปรับปรุง

ระดับคะแนนเต็ม ๕

๒๙-๓๕ ระดับคะแนน ๕

๒๒-๒๘ ระดับคะแนน ๔

๑๕-๒๑ ระดับคะแนน ๓

๘-๑๔ ระดับคะแนน ๒

๐-๗ ระดับคะแนน ๑

แบบบันทึกพฤติกรรมทักษะชีวิตหลังเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
 โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑
 ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕
 องค์ประกอบที่ ๓ การจัดการกับอารมณ์และความเครียด

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวัง				รวม	คะแนนเต็ม
		ตัวชี้วัด					
		ประเมินและรู้เท่าทัน สถานะอารมณ์ที่เกิดขึ้น ตนเอง	จัดการความขัดแย้งต่าง ๆ ได้ด้วยวิธีที่เหมาะสม	รู้จักคลายเครียดด้วย วิธีการสร้างสรรค์	รู้จักสร้างความสุขให้กับ ตนเองและผู้อื่น		
	ระดับคุณภาพ	๕	๕	๕	๕	๒๐	๕
๑	ด.ช.รณฤทธิ์ คงแฉ่ง	๔	๔	๔	๔	๑๖	๔
๒	ด.ช.ปวีศร นทีทร	๔	๔	๔	๔	๑๖	๔
๓	ด.ช.นรินทร์ ทูลยอดพันธ์	๔	๔	๔	๔	๑๖	๔
๔	ด.ญ.เนตรชนก รุ่งสว่าง	๔	๔	๔	๔	๑๕	๔
๕	ด.ญ.คาริณี ชุมเพ็ญ	๔	๔	๔	๔	๑๕	๔
๖	ด.ญ.ณัฐนิชา นรมาตย์	๕	๕	๕	๕	๒๐	๕
๗	ด.ญ.อริสรา ทองศร	๕	๕	๕	๕	๒๐	๕
๘	ด.ญ.จันจิรา ปานนก	๓	๓	๓	๓	๑๕	๔
๙	ด.ช.ธีระพงษ์ เพ็ชรแบน	๓	๔	๔	๔	๑๕	๔
๑๐	ด.ช.ธีระเดช สุดตา	๔	๔	๔	๔	๑๖	๔
๑๑	ด.ช.กิตติกานต์ แก้วกันรัตน์	๔	๔	๔	๔	๑๖	๔
๑๒	ด.ช.จิตติพัฒน์ พลาภูมิวิทย์	๔	๔	๔	๔	๑๖	๔
๑๓	ด.ช.ศุภณัฐ จำปาสาร	๔	๔	๔	๔	๑๖	๔
๑๔	ด.ช.ธีรชัย ศิริสมบูรณ์	๓	๔	๔	๔	๑๕	๔
๑๕	ด.ญ.สุดารัตน์ ศิลาเลิศ	๔	๔	๔	๔	๑๖	๔
๑๖	ด.ญ.ธัญวรัตน์ ฉันท์รักวงศ์	๔	๔	๔	๔	๑๖	๔
๑๗	ด.ญ.สุวรรณี ธรรมมา	๕	๕	๕	๕	๒๐	๕
๑๘	ด.ช.พีรพัฒน์ พรหมจันทร์	๕	๕	๕	๕	๒๐	๕
๑๙	ด.ญ.จารุวรรณ ทองบุตร	๕	๕	๕	๕	๒๐	๕
๒๐	ด.ญ.บุษกร นาคมุสิก	๕	๕	๕	๕	๒๐	๕
รวม							๘๖
คิดเป็นร้อยละ							๘๖.๐๐

ระดับคุณภาพ

๕ = มีพฤติกรรมแสดงออกชัดเจนดีเยี่ยม

๔ = มีพฤติกรรมแสดงออกชัดเจนดีมาก

๓ = มีพฤติกรรมแสดงออกชัดเจนดี

๒ = มีพฤติกรรมแสดงออกพอใช้

๑ = มีพฤติกรรมที่ควรปรับปรุง

ระดับคะแนนเต็ม ๕

๑๗-๒๐ ระดับคะแนน ๕

๑๓-๑๖ ระดับคะแนน ๔

๙-๑๒ ระดับคะแนน ๓

๕-๘ ระดับคะแนน ๒

๐-๔ ระดับคะแนน ๑

แบบบันทึกพฤติกรรมทักษะชีวิต หลังเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕
องค์ประกอบที่ ๔ การสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวัง							รวม	คะแนนเต็ม
		ตัวชี้วัด								
		ยืนยันความต้องการของตนเอง ปฏิเสธและต่อรองบนพื้นฐานของ ความถูกต้อง	กล้าแสดงความคิดเห็นอย่าง สร้างสรรค์	ทำงานร่วมกับผู้อื่นตามวิถี ประชาธิปไตย	มีจิตอาสาช่วยเหลือผู้อื่น	สร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่นด้วย สื่อสารเชิงบวก	เคารพกฎกติกาของสังคม	ให้คำปรึกษาแก่ผู้อื่นได้		
	ระดับคุณภาพ	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๓๕	๕
๑	ด.ช.รณฤทธิ์ คงแ่ง	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๓๕	๕
๒	ด.ช.ปวิศร นทีพร	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๓๕	๕
๓	ด.ช.นรินทร์ พูลยอดพันธ์	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๓๕	๕
๔	ด.ญ.เนตรชนก รุ่งสว่าง	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๓๕	๕
๕	ด.ญ.ดาริณี ชุมเพ็ญ	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๓๕	๕
๖	ด.ญ.ณัฐนิชา นรมาตย์	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๓๕	๕
๗	ด.ญ.อริสรา ทองศร	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๓๕	๕
๘	ด.ญ.จันจิรา ปานนก	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๓	๓๓	๕
๙	ด.ช.ธีระพงษ์ เพ็ชรแบน	๔	๕	๔	๔	๔	๔	๓	๒๘	๔
๑๐	ด.ช.ธีระเดช สุดตา	๔	๕	๔	๔	๔	๔	๓	๒๘	๔
๑๑	ด.ช.กิตติกานต์ แก้วกันรัตน์	๔	๕	๔	๔	๔	๔	๓	๒๘	๔
๑๒	ด.ช.จิตติพัฒน์ พลาภูมิวิติ	๔	๕	๔	๔	๔	๔	๓	๒๘	๔
๑๓	ด.ช.ศุภณัฐ จำปาสาร	๔	๕	๔	๔	๔	๔	๓	๒๘	๔
๑๔	ด.ช.ธีรชัย ศิริสมบุญ	๔	๕	๕	๔	๔	๔	๔	๓๐	๕
๑๕	ด.ญ.สุดารัตน์ ศิลาลเลิศ	๔	๕	๕	๔	๔	๔	๔	๓๐	๕
๑๖	ด.ญ.ธัญวรัตน์ ฉันทรักวงศ์	๔	๕	๕	๔	๔	๔	๔	๓๐	๕
๑๗	ด.ญ.สุวรรณี ธรรมมา	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๓๕	๕
๑๘	ด.ช.พีรพัฒน์ พรหมจันทร์	๔	๕	๕	๔	๔	๔	๔	๓๐	๕
๑๙	ด.ญ.จารุวรรณ ทองบุตร	๔	๕	๕	๔	๔	๔	๔	๓๐	๕
๒๐	ด.ญ.บุษกร นาคมุสิก	๔	๕	๕	๔	๔	๔	๔	๓๐	๕
รวม										๙๕
คิดเป็นร้อยละ										๙๕.๐๐

ระดับคุณภาพ

- ๕ = มีพฤติกรรมแสดงออกชัดเจนดีเยี่ยม
๔ = มีพฤติกรรมแสดงออกชัดเจนดีมาก
๓ = มีพฤติกรรมแสดงออกชัดเจนดี
๒ = มีพฤติกรรมแสดงออกพอใช้
๑ = มีพฤติกรรมที่ควรปรับปรุง

ระดับคะแนนเต็ม ๕

- ๒๙-๓๕ ระดับคะแนน ๕
๒๒-๒๘ ระดับคะแนน ๔
๑๕-๒๑ ระดับคะแนน ๓
๘-๑๔ ระดับคะแนน ๒
๐-๗ ระดับคะแนน ๑

**ตารางแสดงค่าคะแนนและร้อยละของทักษะชีวิต ก่อนเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕
จากการสังเกตขณะปฏิบัติกิจกรรมอื่น ๆ ที่กำหนดเฉพาะเจาะจงทุกตัวชี้วัด**

ประเด็น	องค์ประกอบทักษะชีวิต	ผลการประเมิน คะแนนรวม (๑๐๐ คะแนน)	คิดเป็นร้อยละ	ระดับ คุณภาพ
องค์ประกอบที่ ๑	การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น	๘๙	๘๙.๐๐	๔
องค์ประกอบที่ ๒	การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	๘๔	๘๔.๐๐	๔
องค์ประกอบที่ ๓	การจัดการกับอารมณ์และความเครียด	๘๖	๘๖.๐๐	๔
องค์ประกอบที่ ๔	การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น	๙๕	๙๕.๐๐	๔
สรุป			๘๘.๕๐	๔

จากตารางแสดงค่าคะแนนและร้อยละของทักษะชีวิตหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จากการสังเกตขณะปฏิบัติกิจกรรมอื่น ๆ ที่กำหนด มีดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น มีคะแนนรวม ๘๙ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๐๐ ระดับคุณภาพ ๔ ดีมาก

องค์ประกอบที่ ๒ การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ มีคะแนนรวม ๘๔ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๐๐ ระดับคุณภาพ ๔ ดีมาก

องค์ประกอบที่ ๓ การจัดการกับอารมณ์และความเครียด มีคะแนนรวม ๘๖ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๐๐ ระดับคุณภาพ ๔ ดีมาก

องค์ประกอบที่ ๔ การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น มีคะแนนรวม ๙๕ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๐๐ ระดับคุณภาพ ๔ ดีมาก

สรุปทุกองค์ประกอบ เฉลี่ยร้อยละ ๘๘.๕๐ ระดับคุณภาพ ๔ ดีมาก

เกณฑ์การพิจารณาให้ระดับองค์ประกอบทักษะชีวิต

ค่าเฉลี่ยร้อยละ ๘๐-๑๐๐ หมายถึงพฤติกรรมทักษะชีวิตผู้เรียนอยู่ในระดับ ดีมาก ระดับคุณภาพ ๔

ค่าเฉลี่ยร้อยละ ๖๐-๗๙ หมายถึงพฤติกรรมทักษะชีวิตผู้เรียนอยู่ในระดับ ดี ระดับคุณภาพ ๓

ค่าเฉลี่ยร้อยละ ๔๐-๕๙ หมายถึงพฤติกรรมทักษะชีวิตผู้เรียนอยู่ในระดับ พอใช้ ระดับคุณภาพ ๒

ค่าเฉลี่ยร้อยละต่ำกว่า ๔๐ หมายถึงพฤติกรรมทักษะชีวิตผู้เรียนอยู่ในระดับ ปรับปรุง ระดับคุณภาพ ๑

ภาคผนวก ง
แบบประเมินวัดความพึงพอใจ

แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน
ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติม การแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง

๑. แบบประเมินที่สร้างขึ้น เพื่อใช้ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติม การแปรรูปอาหาร โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น ๔ ด้านคือ

๑. ด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้
๒. ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้
๓. ด้านสื่อการเรียนการสอน / แหล่งเรียนรู้
๔. ด้านการวัดและประเมินผล

๒. แบบประเมินมีทั้งหมด ๑๒ ข้อแบ่งระดับความพึงพอใจเป็น ๕ ระดับ คือ พึงพอใจมากที่สุด พึงพอใจมาก พึงพอใจปานกลาง พึงพอใจน้อย และพึงพอใจน้อยที่สุด ใช้เวลา ๑๐ นาที

๓. ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อให้ละเอียด และพิจารณาอย่างรอบคอบแล้วเลือกตอบข้อที่ตรงกับ ความพึงพอใจ / ความรู้สึกของนักเรียน การตอบแบบประเมินความพึงพอใจนี้ไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด เพราะแต่ละ คนย่อมมีความเห็นที่แตกต่างการเลือกตอบในแต่ละข้อไม่มีผลต่อคะแนนของนักเรียนแต่อย่างใด

๔. วิธีตอบแบบประเมินความพึงพอใจ ให้นักเรียนอ่านและพิจารณาว่ามีความรู้สึกตรงกับคำตอบใดก็ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องนั้น

แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน
ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติม การแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้

รายวิชา รหัสวิชา ชั้น ปีการศึกษา

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความพึงพอใจดังนี้

๕ : มากที่สุด ๔ : มาก ๓ : ปานกลาง ๒ : น้อย ๑ : น้อยที่สุด

ประเด็นการประเมิน	ความพึงพอใจ				
	๕	๔	๓	๒	๑
ด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้					
๑. เนื้อหาการเรียนวิชาการงานอาชีพด้วยกระบวนการ PDAS Model เป็นเรื่องที่น่าสนใจ					
๒. เนื้อหาที่เรียนด้วยกระบวนการ PDAS Model เหมาะสมกับนักเรียน					
๓. เนื้อหาที่สอนทันสมัยนำไปใช้ได้จริง					
ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้					
๔. ครูส่งเสริมให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มมีการช่วยเหลือกัน					
๕. ทักษะกระบวนการที่เรียนสามารถ นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้					
๖. ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และร่วมกันอภิปราย					
๗. การได้ลงมือปฏิบัติงานด้วยกระบวนการPDAS ทำให้นักเรียนเข้าใจและจดจำได้ดี					
๘. ครูให้ความสนใจแก่นักเรียนอย่างทั่วถึงขณะสอน					
ด้านสื่อการเรียนการสอน/แหล่งเรียนรู้					
๙. มีวัสดุ/อุปกรณ์พร้อมและเพียงพอในการใช้สอยสำหรับการเรียนการสอน					
๑๐. สถานที่ที่ใช้จัดการเรียนการสอนสะอาด สะดวก พร้อมใช้งาน					
ด้านการวัดและประเมินผล					
๑๑. นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานร่วมกันอย่างเปิดเผยและยุติธรรม					
๑๒. นักเรียนมีความพึงพอใจในผลงานของตนเอง/กลุ่ม					
รวมคะแนน					
รวมทั้งหมด					

สรุปผลการประเมิน

๘๐ - ๑๐๐	ระดับความพึงพอใจมากที่สุด	
๗๐ - ๗๙	ระดับความพึงพอใจมาก	
๖๐ - ๖๙	ระดับความพึงพอใจปานกลาง	
๕๐ - ๕๙	ระดับความพึงพอใจน้อย	น้อยกว่า ๕๐ ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

สรุปการประเมินความพึงพอใจของนักเรียน
ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนด้วยกระบวนการ PDAS Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติม การแปรรูปอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ประเด็นการประเมิน	ผลการประเมิน คะแนนรวม (๖๐คะแนน)	คิดเป็น ร้อยละ	ระดับ คุณภาพ
ด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้			
๑. เนื้อหาการเรียนรู้วิชาการงานอาชีพด้วยกระบวนการ PDAS Model เป็นเรื่องที่น่าสนใจ	๕๐	๘๓.๓๓	๔
๒. เนื้อหาที่เรียนด้วยกระบวนการ PDAS Model เหมาะสมกับนักเรียน	๕๐	๘๓.๓๓	๔
๓. เนื้อหาที่สอนทันสมัยนำไปใช้ได้จริง	๖๐	๑๐๐	๔
ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้			
๔. ครูส่งเสริมให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มมีการช่วยเหลือกัน	๕๔	๙๐	๔
๕. ทักษะกระบวนการที่เรียนสามารถ นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	๖๐	๑๐๐	๔
๖. ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และร่วมกันอภิปราย	๔๘	๘๐	๔
๗. การได้ลงมือปฏิบัติงานด้วยกระบวนการPDAS ทำให้นักเรียนเข้าใจและจดจำได้ดี	๕๕	๙๑.๖๗	๔
๘. ครูให้ความสนใจแก่นักเรียนอย่างทั่วถึงขณะสอน	๕๐	๘๓.๓๓	๔
ด้านสื่อการเรียนการสอน/แหล่งเรียนรู้			
๙. มีวัสดุ/อุปกรณ์พร้อมและเพียงพอในการใช้สอยสำหรับการเรียนการสอน	๕๕ ๕๐	๙๑.๖๗ ๘๓.๓๓	๔ ๔
๑๐.สถานที่ที่ใช้จัดการเรียนการสอนสะอาด สะดวก พร้อมใช้งาน			
ด้านการวัดและประเมินผล			
๑๑. นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานร่วมกันอย่างเปิดเผยและยุติธรรม	๔๘	๘๐	๔
๑๒. นักเรียนมีความพึงพอใจในผลงานของตนเอง/กลุ่ม	๕๐	๘๓.๓๓	๔
สรุป		๘๗.๕๐	๔

ค่าเฉลี่ยร้อยละ ๘๐-๑๐๐ หมายถึงความพึงพอใจของผู้เรียนระดับ ดีมาก	ระดับคุณภาพ ๔
ค่าเฉลี่ยร้อยละ ๖๐-๗๙ หมายถึงความพึงพอใจของผู้เรียนระดับ ดี	ระดับคุณภาพ ๓
ค่าเฉลี่ยร้อยละ ๔๐-๕๙ หมายถึงความพึงพอใจของผู้เรียนระดับ พอใช้	ระดับคุณภาพ ๒
ค่าเฉลี่ยร้อยละต่ำกว่า ๔๐ หมายถึงความพึงพอใจของผู้เรียนระดับ ปรับปรุง	ระดับคุณภาพ ๑

ประวัติผู้รายงาน

ชื่อ-สกุล นางวารุณี สังขผล

วัน เดือน ปี เกิด วันที่ 5 เดือน มีนาคม พ.ศ.2512

ที่อยู่ปัจจุบัน 57/23 หมู่ที่ 3 ถนนพอขุนทะเล ตำบลมะขามเตี้ย
อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี รหัสไปรษณีย์ 84000

ตำแหน่งงานปัจจุบัน ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง เลขที่ 3/89 หมู่ที่ 1 ตำบลขุนทะเล
อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี รหัสไปรษณีย์ 84100

ประวัติการศึกษา

- 2531 มัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนคณะราษฎรบำรุง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
- 2535 ครุศาสตรบัณฑิต การประถมศึกษา วิทยาลัยครูยะลา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

ผลงานดีเด่น

พ.ศ.	รายการ
2561	ครูผู้สอนนักเรียนได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง กิจกรรมการประกวดเล่านิทานคุณธรรม ระดับชั้น ม.๑-ม.๓ งานมหกรรมความสามารถทางศิลปหัตถกรรม วิชาการ และเทคโนโลยี ของนักเรียน ระดับชาติ จังหวัดตรัง
2562	ครูผู้สอนนักเรียนได้รับรางวัลระดับเหรียญเงิน ระดับชาติ กิจกรรมการแข่งขันทักษะพื้นฐาน ด้านกีฬา (มวยสากลสมัครเล่น)ระดับชั้นม.๑-ม.๓) งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับชาติ ครั้งที่ 69 จังหวัด นครศรีธรรมราช
	รางวัลครูดีไม่มีอบายมุข
2563	รางวัลครูดีไม่มีอบายมุข
	ครูดีเด่นของอำเภอเมือง
2564	ครูดีของแผ่นดินขั้นพื้นฐาน

ผลงานดีเด่น (ต่อ)

พ.ศ.	รายการ
	ครูดีเด่นของอำเภอเมือง
	รางวัลเหรียญเงิน ระดับภูมิภาคในการคัดสรรผลงานหนึ่งโรงเรียนหนึ่งนวัตกรรม
2565	ครุต้นแบบการจัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิต ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ระดับเหรียญทอง
	ประกวดนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ Active Learning สู่สมรรถนะผู้เรียน ระดับดีเยี่ยม
	บุคคลคุณธรรม 4 ประการ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา ตามโครงการเสริมหนุนกลไกเครือข่ายทางสังคมเพื่อการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม ปี 2565 (จังหวัดสุราษฎร์ธานี) เครือข่ายการศึกษา
	รางวัลเหรียญเงิน ครูผู้สอนยอดเยี่ยม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น บูรณาการด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน การประกวดรางวัลหน่วยงานและผู้มี ผลงานดีเด่นประสพผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ เพื่อรับรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ครั้งที่ 11 ประจำปีการศึกษา 2564 ระดับภาคใต้ (เป็นตัวแทนระดับชาติ รอการประกาศผลระดับชาติ)
2566	เป็นผู้ที่ส่งเสริมสนับสนุน และจัดสวัสดิการและสวัสดิภาพให้แก่ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา และผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษาจนเป็นที่ประจักษ์ ตามโครงการรางวัลพระพลหัตถ์สดี ประจำปี พ.ศ.2565
	เป็นผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ มีผลประโยชน์ต่อการศึกษาคควรได้รับยกย่องเป็น “ครูดีเด่น” อำเภอเมือง เนื่องในงานวันครู ครั้งที่ 67 พ.ศ.2566
	ครูผู้สอนนักเรียน ได้รับรางวัลเหรียญทองรองชนะเลิศอันดับที่ 2 กิจกรรมการประกวดแปรรูปอาหาร ระดับชั้น ม.1-ม.3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับชาติ ครั้งที่ 70 จังหวัดสตูล
	ครูผู้สอนนักเรียน ได้รับรางวัลเหรียญทองรองชนะเลิศอันดับที่ 1 กิจกรรมการแข่งขันระบำมาตรฐาน ระดับชั้น ม.1- ม.3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับชาติ ครั้งที่ 70 จังหวัดสตูล
	ครูผู้สอนนักเรียน ได้รับรางวัลเหรียญเงิน กิจกรรมการแข่งขันทักษะพื้นฐาน ด้านกีฬา(มวยสากลสมัครเล่น) ระดับชั้น ม.1-ม.3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับชาติ ครั้งที่ 70 จังหวัดสตูล